

Petrokemija d.d.

Godišnje izvješće
za Grupu za 2016.
godinu

Petrokemija d.d.
Godišnje izvješće za Grupu

Sadržaj

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu	1 – 12
Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	13-15
Izjava o odgovornosti Uprave	16
Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Petrokemija d.d.	17 – 24
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	25
Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju	26
Konsolidirani izvještaj o promjenama glavnice	27
Konsolidirani izvještaj o novčanom toku	28
Bilješke (<i>čine sastavni dio finansijskih izvještaja</i>)	29 - 63

Petrokemija d.d.

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu

Ključni pokazatelji Grupe Petrokemija za 2016. godinu

- Ostvareni ukupni prihodi Petrokemija Grupe 1.940,7 milijuna kuna, 24,9% manje od istog razdoblja prošle godine,
- Gubitak iz poslovnih odnosa 49,2 milijuna kuna, gubitak iz finansijskih odnosa 38,4 milijuna kuna, ukupno gubitak u poslovanju 87,9 milijuna kuna,
- Dobit prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) 33,9 milijuna kuna,
- Ostvarena proizvodnja mineralnih gnojiva 1.069 tisuća tona, 11,7% manje od ostvarenja u istom razdoblju 2015. godine,
- U odnosu na 2015. godinu, proizvodnja NPK-a mineralnih gnojiva manja je za 30,9%, proizvodnja Uree manja je za 12,1%, dok je veća proizvodnja ostvarena kod KAN-a za 4,6%.
- Iskorištenje sadašnjeg instaliranog kapaciteta postrojenja 86,4% (uzimajući u obzir mjesec dana remonta u srpnju i dijelu kolovoza),
- Ostvarenje prodaje mineralnih gnojiva 1.086 tisuće tona, manja količinska prodaja 5,8% od ostvarenja u istom razdoblju prethodne godine,
- Udjel količinske prodaje mineralnih gnojiva na domaćem tržištu je 27%,
- Domaća prodaja 288 tisuće tona, dok je u izvozu prodano 798 tisuća tona mineralnih gnojiva,
- Kapital i rezerve na 31.12.2016. godine Grupe Petrokemija d.d. 45,5 milijuna kuna,
- Investirano u Petrokemiji d.d. 138,9 milijuna kuna,
- Zaposleno na 31.12.2016. godine Petrokemija d.d. 1.595 radnika, a u Grupi Petrokemija 1.733 radnika.

Izvješće Uprave o stanju Grupe Petrokemija za 2016. godinu

- U razdoblju 1. – 12.2016. godine Grupa Petrokemija ostvarila je ukupne prihode 1.940,7 milijuna kuna, ukupne rashode od 2.028,3 milijuna kuna te je iskazala gubitak u poslovanju od 87,9 milijuna kuna ili 4,5% od ukupnih prihoda,
- Nakon visokog rasta tečaja USD u 2015. godini, u izvještajnom razdoblju nije bilo značajnih odstupanja, rasta ili pada tečaja USD i EUR-a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine ili planske vrijednosti. Ostvareni tečaj USD niži je 0,8% od 2015.
- Kod nabavljanja prirodnoga plina, ostvareni udjel količina u cijenama utvrđenim u USD bio je 45%, a 55% je vezano za EUR, s tendencijom smanjenja ovisnosti o tečaju USD, što je u prethodnom razdoblju bio pojedinačno najznačajniji finansijski rizik u poslovanju Petrokemije d.d.,
- U strukturi prihoda Petrokemije d.d. domaća prodaja čini 31,8% ili 588,8 milijuna kuna, što je 16,8% manje u odnosu na 2015. godinu, dok izvoz čini 68,3% ili 1.264,6 milijuna kuna, što je 30,1% manje u odnosu na 2015. godinu,
- Manja količinska prodaja 5,8%, a prosječne prodajne cijene niže 22,4% u odnosu na 2015. godinu,
- Asortimansi veće ostvarenje u 2016. godini, u odnosu na 2015. godinu, ostvareno je kod KAN-a za 19,1%, dok je manje ostvarenje u odnosu na 2015. godinu kod NPK mineralnih gnojiva za 33,6% (tržišni razlozi, pad potrošnje uzrokovao je neravnotežu cijene fosfora i kalija u odnosu na NPK-a) te kod Urea-e za 5,1%.
- Domaća prodaja količinski veća 0,7% od ostvarenja u 2015. godini,
- Prodaja u izvozu količinski manja za 7,9% manja od ostvarenja u 2015. godini,
- Količinska prodaja glinarskih proizvoda i tekućih gnojiva za 13,6% veća od ostvarenja u 2015. godini,
- Smanjenje cijena mineralnih gnojiva na svjetskim tržištima prelilo se u značajnoj mjeri na EU i regiju, što je uzrokovalo povećani uvoz jeftinijih mineralnih gnojiva,
- Niža domaća prodaja uzrokovana je problemom likvidnosti kupaca (Petrokemija d.d. nema izvore financiranja odgode plaćanja, a poslovne banke ne žele pratiti dug proizvodni ciklus u poljoprivredi), kašnjenjem u isplati državnih poticaja i sve prisutnjom pojavom kupovine mineralnih gnojiva u zadnjem trenutku primjene, s direktnom manipulacijom na polju (djelomično uzrokovano i pomakom proljetne sjetve i sezone primjene mineralnih gnojiva zbog padalina i niskih temperatura),
- Niske cijene žitarica i ostalih poljoprivrednih proizvoda utječu na smanjivanje zasijanih površina pod dijelom poljoprivrednih kultura, a smanjuje se i primjena mineralnih gnojiva po jedinici površine, tako da i najveći kupci smanjuju kupovine mineralnih gnojiva,
- Pokazatelji likvidnosti ispod su preporučene vrijednosti, ali značajno poboljšani u odnosu na prethodnu poslovnu godinu (negativan radni kapital 31.12.2016. godine 38 milijuna kuna, na 31.12.2015. godine 161 milijuna kuna)
- Kratkotrajna imovina manja u odnosu na kraj 2015. godine za 10,68%, a kratkoročne obveze su veće za 3,19% (učinak kredita HBOR-a i reprograma duga za prirodni plin),

Petrokemija d.d.

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

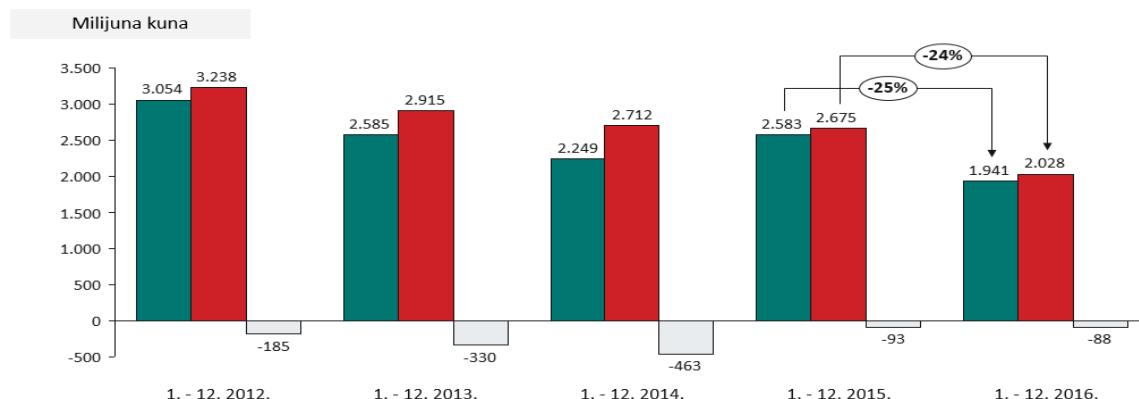
Izvješće Uprave o stanju Grupe Petrokemija za 2016. godinu (*nastavak*)

- Pokazatelj finansijske stabilnosti, pokazatelji zaduženosti i vlastitog financiranja ispod preporučenih vrijednosti,
- Ostvarena prosječna cijena prirodnog plina (bez troškova transporta) 34,7% manja u kunama u odnosu na 2015. godinu, a 33,87% manja u USD, trošak transporta prirodnog plina porastao 21,3%,
- Ukupan broj zaposlenih radnika Grupe je 1.733, smanjenje za 29 ili 1,7% u odnosu na 31.12.2015. godine,
- Ostvarena razina ulaganja u investicije od 138,9 milijuna kuna, u odnosu na isto razdoblje 2015. godine povećanje iznosi 85,6 milijuna kuna.

Račun dobiti i gubitka za 2016. godinu

• Ukupni prihodi	1.940,7 milijuna kuna,
• Ukupni rashodi	2.028,3 milijuna kuna,
• Gubitak prije oporezivanja	87,6 milijuna kuna,
• EBITDA	33,9 milijuna kuna

 UKUPNI PRIHODI
 UKUPNI RASHODI
 DOBIT / GUBITAK

Struktura prihoda i rashoda za 2016. godinu:

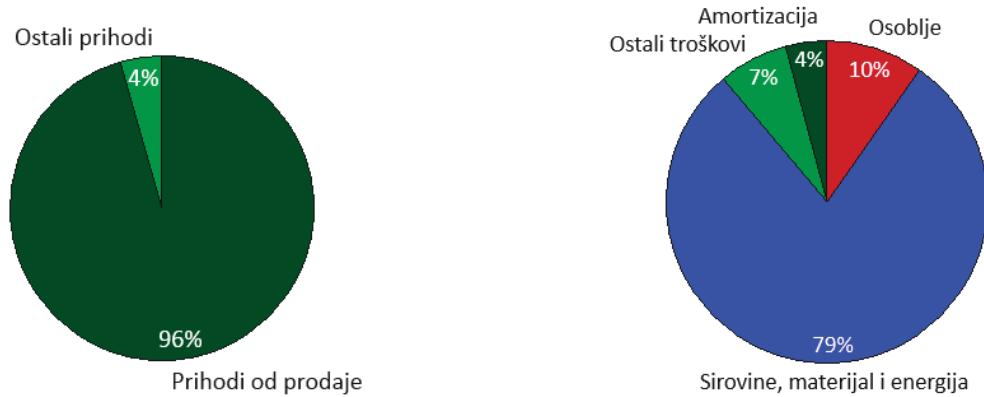

U periodu 2016. godine Petrokemija d.d. je ostvarila 30% prihoda na domaćem, 65% u izvozu, a finansijski i ostali prihodi činili su 5% ukupnih prihoda. Na razini Grupe Petrokemija 96% prihoda čine prihodi od prodaje proizvoda i usluga, a 4% ostali prihodi. U strukturi ukupnih rashoda Grupe Petrokemija dominantnih 79% čine troškovi sirovina, materijala i energije, troškovi osoblja činili su 10%, dok svi ostali troškovi čine 11%.

Petrokemija d.d.

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

*Struktura prihoda i rashoda za 2016. godinu (*nastavak*):*

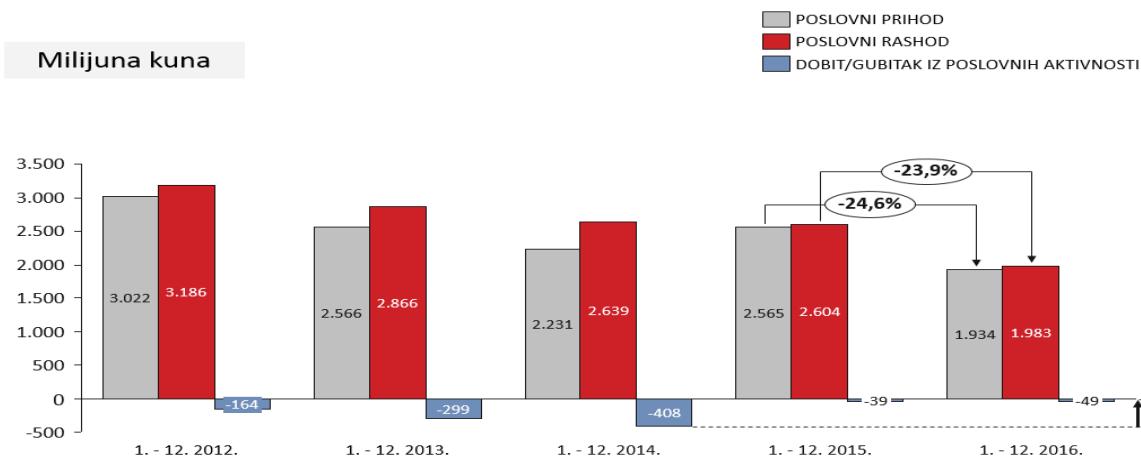

Ključni finansijski pokazatelji za 2016. godinu:

(HRK 000)

	01. - 12. 2016.	01. - 12. 2015.	Razlika	% promjene
Poslovni prihodi	1.933.698	2.565.246	(631.548)	(24,62%)
Poslovni rashodi	1.982.855	2.604.117	(621.262)	(23,86%)
EBITDA *	33.927	54.217	(20.290)	(37,42%)
Amortizacija	83.084	93.088	(10.004)	(10,75%)
Neto finansijski prihodi/(rashodi)	(38.454)	(53.978)	(15.524)	(28,76%)
Neto izvanredni prihodi/(rashodi)	-	-	-	-
Dobit/gubitak prije oporezivanja	(87.611)	(92.849)	5.238	(5,64%)
31.12.2016.		31.12.2015.		
Dugotrajna imovina	685.498	632.599	52.899	8,36%
Kratkotrajna imovina	539.216	603.661	(64.445)	(10,68%)
Kapital i rezerve	45.501	133.189	(87.688)	(65,84%)
Dugoročne obveze + rezerviranja	187.125	141.633	45.492	32,12%)
Kratkoročne obveze + rezerviranja	992.088	961.438	30.650	3,19%

Dobit i gubitak iz poslovnih aktivnosti Grupe Petrokemija u periodu 2012. - 2016. godine

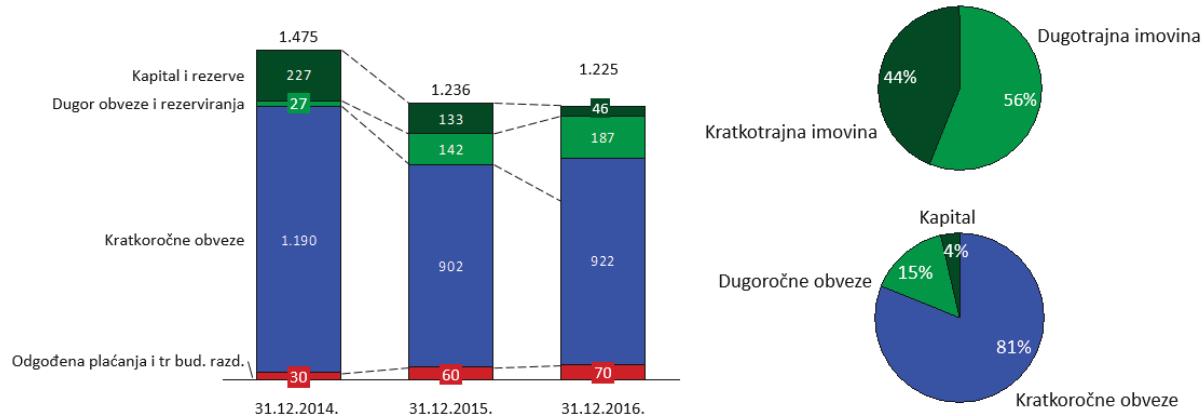

Petrokemija d.d.

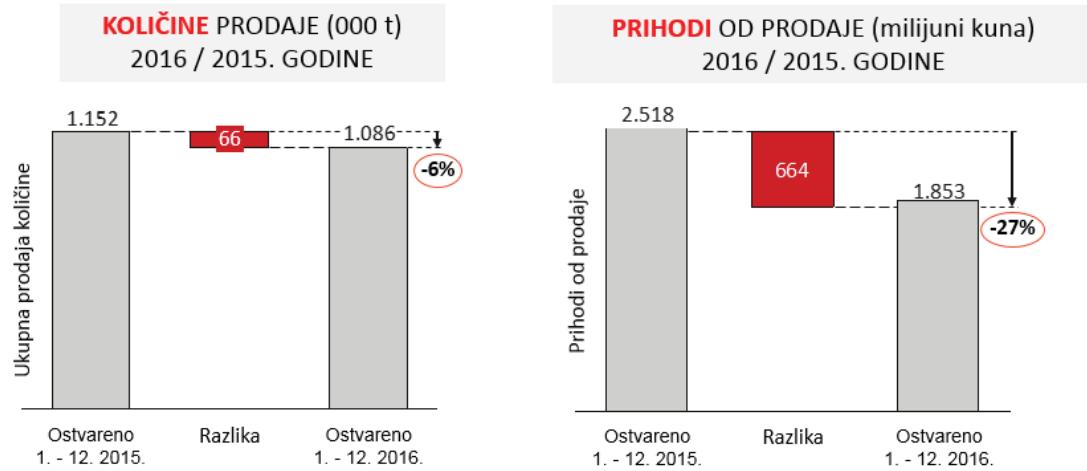
Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

Struktura imovine i obveza Grupe Petrokemija na 31.12.2016. godine

Na dan 31.12.2016. godine Grupa Petrokemija je imala 44% vrijednosti kratkotrajne i 56% dugotrajne imovine, što se može pripisati visokoj amortizaciji te starosti proizvodnih i pomoćnih pogona. Razina kapitala odraz je umanjenja za gubitke iskazane u 2014. i 2015. godini. U strukturi zaduženosti tijekom trećeg tromjesečja došlo je do promjene strukture i približnog izjednačavanja dugoročnih i kratkoročnih izvora, kao rezultat reprograma duga za plin iz prethodnog razdoblja i odobravanja dugoročnog kredita HBOR-a od 200 milijuna kuna. Na kraju izvještajnog razdoblja 31.12.2016. godine, dio dugoročnih obveza koje dospijevaju na naplatu u 2017. godini prenesen je na kratkoročne obveze i time su skratkoročne obveze premašile kratkoročnu imovinu za 453 milijuna kuna.

Prodaja mineralnih gnojiva ukupno

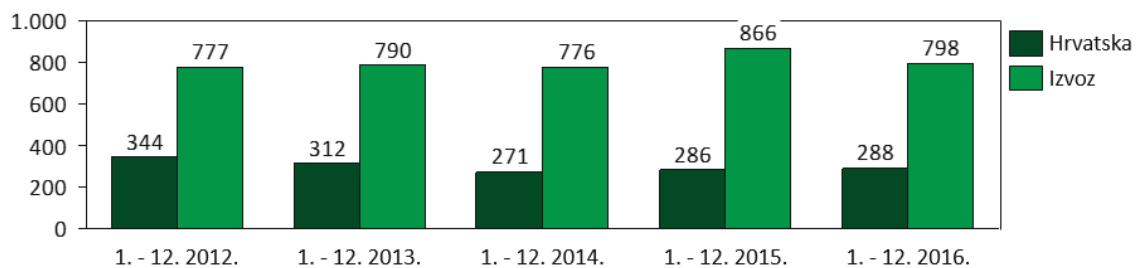
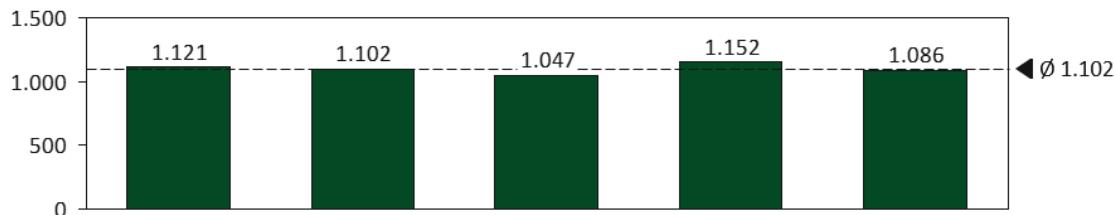
Ostvaren je količinski pad prodaje gnojiva od 6% te smanjenje prihoda od prodaje 27%, što ukazuje na značajan pad prosječnih prodajnih cijena.

Petrokemija d.d.

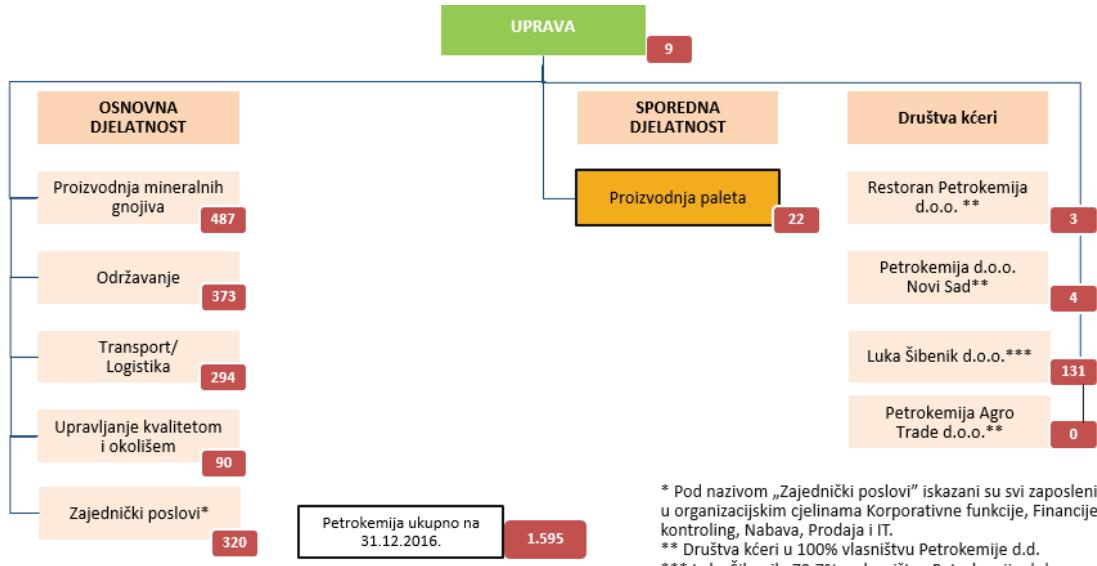
Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

Ostvarenje prodaje mineralnih gnojiva u periodu 2012. - 2016. godine

ukupna **prodaja** (000 tona)

Shema organizacije Petrokemije d.d. i Grupe Petrokemija

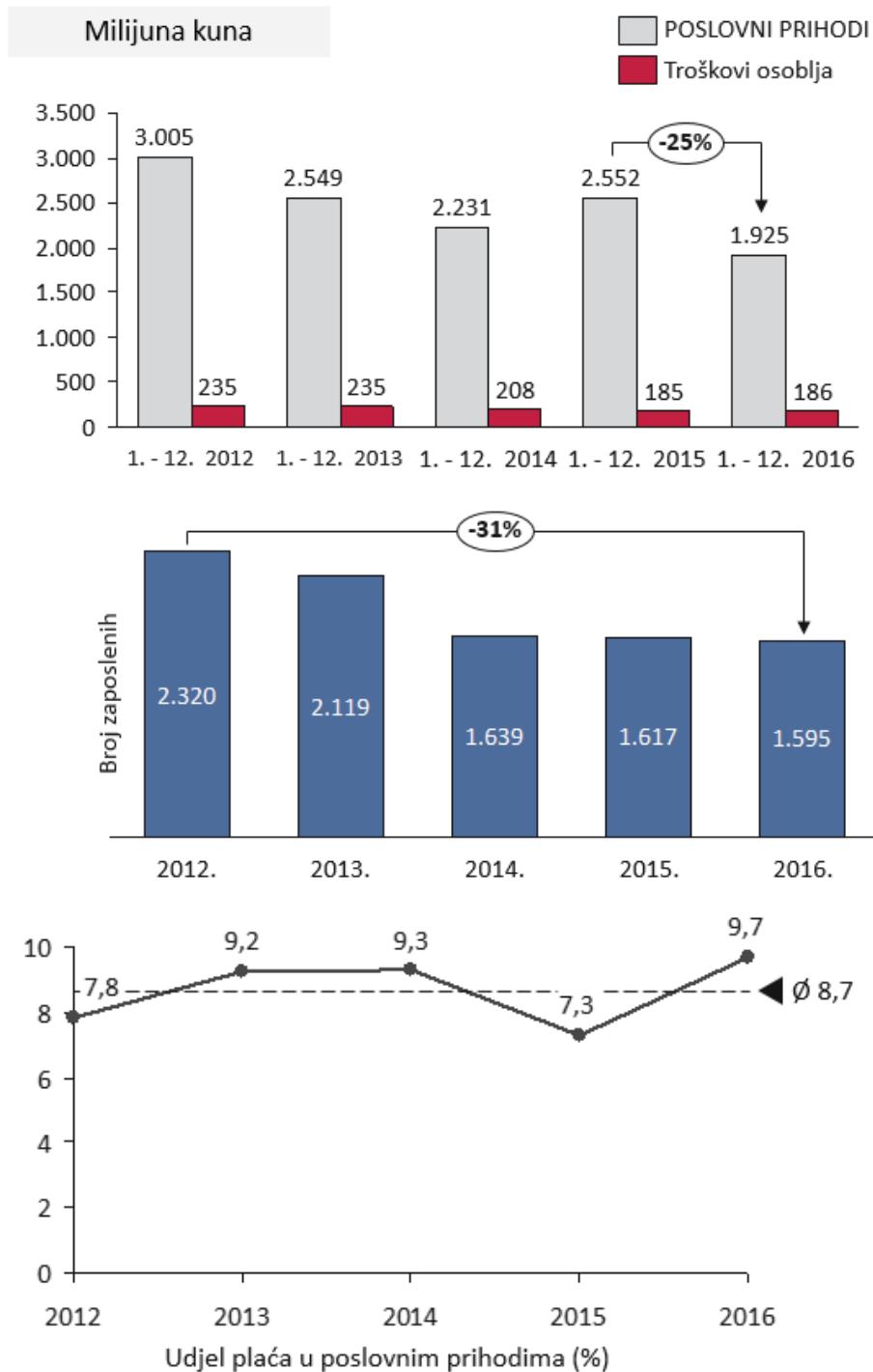
* Pod nazivom „Zajednički poslovi“ iskazani su svi zaposlenici u organizacijskim cjelinama Korporativne funkcije, Financije i kontroling, Nabava, Prodaja i IT.
** Društva kćeri u 100% vlasništvu Petrokemije d.d.

*** Luka Šibenik, 79,7% u vlasništvu Petrokemije d.d.

Petrokemija d.d.

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

Poslovni prihodi, troškovi osoblja, broj zaposlenih

Na 31.12.2016. godine Petrokemija d.d. imala je 1.595 radnika, a društva kćeri, članice Grupe Petrokemija, imale su ukupno 138 radnika, što daje ukupan broj od 1.733 zaposlenih.

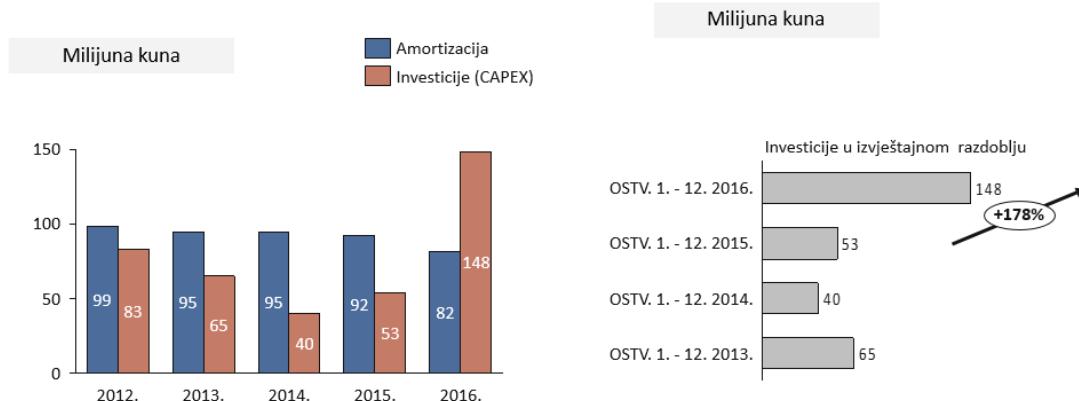
Trošak osoblja u poslovnim prihodima ima udjel 9,7%.

Petrokemija d.d.

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

Ostvarene investicije

Ostvarene investicije u izvještajnom razdoblju 2016. godine iznose 138,9 milijuna kuna. U odnosu na isto razdoblje 2015. godine povećanje iznosi 85,6 milijuna kuna ili 178%. Planirana razina investicija od 173 milijuna kuna nije u potpunosti ostvarena (indeks 79,9) zbog ograničenih mogućnosti financiranja, odnosno izostanka podrške poslovnih banaka.

Kvaliteta zraka kutinskog područja za razdoblje I - XII 2016. godine po mjernim postajama lokalne (K1,K2,K3,K5,K6 i K7) i državne mreže (DMP)

Čist ili neznatno onečišćen zrak	Onečišćen zrak	Onečišćujuća tvar
I kategorija C<GV	II kategorija C>GV	
K2, K7, DMP		Sumporov dioksid (SO_2)
K1,K2,K6,K7		Taložna tvar
K6, K7	K1 ,K2, DMP	Amonijak (NH_3)
K1 ,K2, K6, K7, DMP		Dušikov dioksid (NO_2)
K2, K7, DMP		Sumporovodik (H_2S)
	DMP	PM10

Napomena: Moguća je promjena kategorizacija kvalitete zraka na DMP nakon validacije podataka od strane nadležne ustanove.

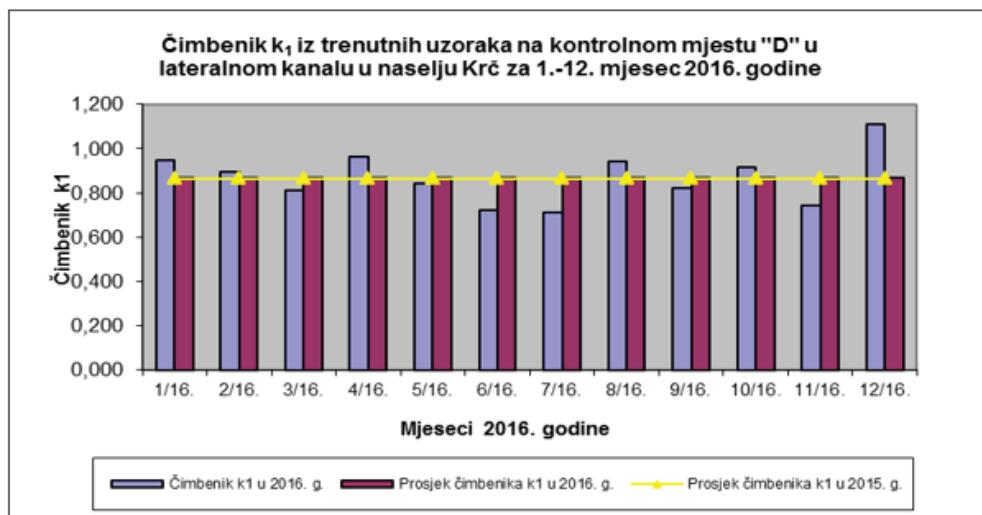
Petrokemija d.d.

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

Prekoračenja graničnih vrijednosti kvalitete zraka za amonijak za razdoblje I - XII 2016. godine (lokalna mreža)

Mjerna postaja	Broj prekoračenja granične vrijednosti (GV) u razdoblju od 1. do 12. mjesec 2016. / Dopushteni broj prekoračenja
K 1 - Dom zdravlja	32 / 7
K 2 - Vatrogasni dom	25 / 7
K 6 - Husain	6 / 7
K 7 - Krč	3 / 7
UKUPNO	66

Upravljanje vodama

Prosječna vrijednost čimbenika k₁ za razdoblje od 1. do 12. mjeseca 2016.g. je na istoj razini u odnosu na ostvareni prosjek za isti period 2015.g.

U razdoblju od 1. do 12. mjeseca 2016.g. ostvarena je niža potrošnja sirove vode u odnosu na ostvarenu potrošnju u istom periodu 2015.g.

Petrokemija d.d.

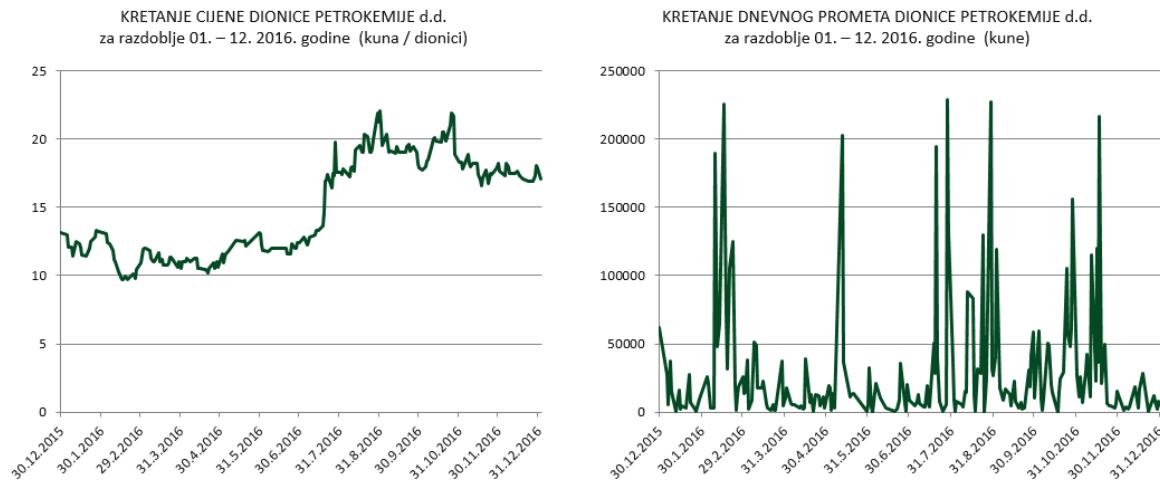
Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

Temeljni kapital Društva i tržišna vrijednost dionice, promjene u NO

Temeljni kapital Društva nakon provedenog povećanja u 2015. godini iznosi 386.135.400,00 kuna i podijeljen je na 12.871.180 redovnih dionica na ime oznake PTKM-R-A, pojedinačnog nominalnog iznosa od 30,00 kuna.

Na 30. prosinca 2015. godine prosječna vrijednost dionice iznosila je 13,14 kuna, a na 30. prosinca 2016. godine 17,90 kuna (rast 36,22%).

Kretanje cijene dionice i dnevnog prometa dionice Petrokemije d.d.

Promjene u Nadzornom Odboru

Tomislav Pokaz podnio je s danom 8.2.2016. godine ostavku na funkciju predsjednika i člana Nadzornog odbora Petrokemije d.d. iz razloga prelaska na novu dužnost koja je nespojiva s članstvom u Nadzornom odboru.

Na sjednici 19.2.2016. godine za predsjednika Nadzornog odbora izabran je Branimir Fleković, a za zamjenika predsjednika Nadzornog odbora Sonja Ivoš.

Glavna skupština Petrokemije d.d. održana je 11.05.2016. godine. Na Glavnoj skupštini je izabran novi Nadzorni odbor u sastavu Ladislav Turčinović, Marijan Kuprešak, Mladen Novak i Mijo Šepak. Željko Klaus je ostao i dalje imenovan član Nadzornog odbora kao predstavnik radnika.

Na sjednici Nadzornog odbora 12.5.2016. godine za predsjednika Nadzornog odbora izabran je Marijan Kuprešak, a za zamjenika predsjednika Nadzornog odbora Željko Klaus.

Član Nadzornog odbora, Mladen Novak podnio je ostavku na članstvo u Nadzornom odboru Petrokemije d.d. s danom 31.7.2016. godine.

Na sjednici 6.2.2017. godine za predsjednika Nadzornog odbora izabran je Mijo Šepak.

Nadzorni odbor je na sjednici 6.2.2017. donio odluku kojom se utvrđuje da 6.2.2017. godine prestaje mandat predsjednika Uprave Nenada Zečevića i članova Uprave Antonije Perošević Galović, Tamare Pernar i Vladimira Fresla. Nadzorni odbor je imenovao Đuru Popijača iz Zagreba predsjednikom Uprave te Nenada Zečevića članom Uprave. Mandat imenovanim članovima Uprave počinje teći dana 7. veljače 2017. godine i traje do 6. veljače 2021. godine.

Na Izvanrednoj glavnoj skupštini Društva 23.ožujka 2017. godine izabran je novi član Nadzornog odbora Robert Blažinović.

Petrokemija d.d.

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

Ključni događaji u 2016. godini

- U listopadu 2015. godine upućen je javni poziv na iskazivanje indikativnog interesa za upisom novih redovnih dionica društva Petrokemija d.d. nastavno na Odluku Vlade Republike Hrvatske od 24. rujna 2015. godine, o davanju ovlaštenja za prihvaćanje odluke na Glavnoj skupštini o provedbi dokapitalizacije u novcu, stvarima i pravima trgovačkog društva Petrokemija d.d. Kutina. Nakon provedene dubinske analize primljena je jedna obvezujuća ponuda potencijalnog investitora, koja do 31.12.2016. godine nije realizirana. U trenutku objave ovih finansijskih izvješća, Uprava nema preciznih saznanja o dalnjim namjerama većinskog vlasnika i potencijalnih investitora.
- Zbog djelomičnog neostvarivanja pretpostavki iz Programa restrukturiranja i finansijske konsolidacije za razdoblja 2015. - 2019. godina, u prvom tromjesečju 2016. godine napravljen je ažurirani Program, odnosno Plan poslovanja za razdoblje 2016. – 2020. godina, u koji su uključene promjene pretpostavki u dijelu promjene assortimana i aktualne razine ulazno-izlaznih cijena, nove dokapitalizacije i reprograma dugova te smanjivanja iznosa investicija.
- Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 11. svibnja 2016. godine donijela Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju popisa trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Petrokemija d.d., Kutina brisana je s popisa trgovačkih društava od posebnog interesa u kojima Republika Hrvatska ima većinski udio. Slijedom navedene Odluke, 6. srpnja 2016. godine izvršen je prijenos dionica Petrokemije d.d. s Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) na Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP), kao pravnu osobu s javnim ovlastima, čija je djelatnost upravljanje dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, a koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.
- Petrokemija, d.d. je kontinuiranim i dugotrajnim pregovorima s dobavljačima prirodnog plina INA d.d. Zagreb i Prvo plinarsko društvo d.o.o. Vukovar korigirala ugovorne obveze za plinsku godinu 2015./2016., te je isto tako za plinsku godinu 2016/2017 ugovorila određene količine prirodnog plina po novim uvjetima u odnosu na dosadašnje.
- Petrokemija d.d. zaključila je, temeljem provedenog međunarodnog natječaja, novi ugovor za opskrbu prirodnim plinom u plinskoj godini 2016/2017 za preostali dio potrebnih količina. Ugovor je zaključen s Prvim plinarskim društvom d.o.o. Vukovar, kao najpovoljnijim dobavljačem po natječaju. Petrokemija d.d. je zaključenjem ovog ugovora osigurala dovoljne količine prirodnog plina za stabilnu planiranu proizvodnju tijekom plinske godine 2016/2017. Postignutim uvjetima isporuke prirodnog plina ostvaren je jedan od preduvjeta za daljnje restrukturiranje i finansijsku konsolidaciju Društva.
- Sukladno planovima o remontnim radovima u 2016. godini, u srpnju i prvoj polovici kolovoza je proveden remont postrojenja za proizvodnju mineralnih gnojiva, po obimu radova jedan od većih u posljednjih desetak godina. Ukupna vrijednost investicija na godišnjoj razini je 139 milijuna kuna, od čega je, uz sufinanciranje Hrvatske banke za obnovu i razvitak iz Programa „Kreditiranje projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije“, 38 milijuna kuna uloženo u izgradnju novog visokotlačnog plinovoda, koji sada opskrbljuje prirodnim plinom sva proizvodna postrojenja naše tvrtke. Tijekom remonta, na postrojenju UREE realizirana je i investicija „Mjera M7“ čime će se postići značajno poboljšanje ekološkog standarda u smislu smanjenja onečišćenja otpadnih voda.
- Vlada Republike Hrvatske je na 38. sjednici održanoj 31. kolovoza 2016. donijela Odluku o davanju suglasnosti društvu Petrokemija d.d. za kreditno zaduženje u visini 200 milijuna kuna kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak, radi provedbe restrukturiranja i finansijske konsolidacije društva i Odluku o davanju državnog jamstva u korist Hrvatske banke za obnovu i razvitak, za kreditno zaduženje društva Petrokemija d.d. radi provedbe restrukturiranja i finansijske konsolidacije društva. Detaljno na stranicama Vlade RH: <https://vlada.gov.hr/sjednice/38-sjednica-vlade-republike-hrvatske-19380/19380>
- Nastavno na Odluku Vlade RH o davanju suglasnosti društvu Petrokemija d.d. za kreditno zaduženje u visini 200 milijuna kuna Petrokemija d.d. i Hrvatska banka za obnovu i razvitak potpisali su ugovor o kreditu. Kredit je korišten za podmirenje dospjelih obveza za prirodni plin, provedbu restrukturiranja i finansijske konsolidacije društva, sukladno odlukama Vlade RH.

Petrokemija d.d.

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

Ključni događaji u 2016. godini (nastavak)

- Nadzorni odbor Petrokemije d.d. dao je suglasnost na izbor konzultanta za izradu Programa restrukturiranja Društva, sukladno propisanim aktivnostima iz Odluke Vlade RH o davanju suglasnosti društvu Petrokemija d.d. za kreditno zaduženje u visini 200 milijuna kuna kod HBOR-a. Aktivnosti na izradi Programa restrukturiranja započele su 15. rujna 2016. godine, do kraja izvještajnog razdoblja napravljena je prva radna varijanta. U trenutku objave revidiranih finansijskih izvještaja u suradnji s konzultantima napravljen je prijedlog Koncepta restrukturiranja koji je upućen nadležnim institucijama na razmatranje.
- Petrokemija d.d. i HEP-ESCO d.o.o. potpisali su Ugovor o izvedbi projekta energetske učinkovitosti „Modernizacija sustava elektromotornih pogona na postrojenjima Vode - 2, Energana i Crpna stanica Pakra te modernizacija dijela sustava vanjske rasvjete“. Ovim investicijama u mjeru energetske učinkovitosti će se postići uštede na električnoj energiji od oko 3,4 GWh na godišnjoj razini, uz predviđenu isplativost investicije u roku od dvije godine. HEP ESCO će projekt financirati i voditi, a investicija će se vraćati na osnovu ostvarenih ušteda.
- Dana 10. studenog 2016. godine sklopljen je Ugovor o pripajanju trgovačkog društva Restoran – Petrokemija, d.o.o. (Pripojeno društvo) društvu Petrokemija d.d. (Društvo preuzimatelj). Ugovor o pripajanju zaprimljen je dana 11.11. 2016. godine u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod poslovnim brojem: R3-16464/16. U 2017. godini Restoran je nastavio svoju redovnu djelatnost kao jedna od organizacijskih cjelina u okviru Petrokemije d.d.

Značajniji finansijski rizici u 2017. godini

Ukupno sagledavanje poslovne pozicije Petrokemije d.d. u 2017. godini karakteriziraju brojni parametri, čije učinke je vrlo teško ocijeniti. Postignuti dogovori oko novih uvjeta nabavke prirodnog plina i reprograma dospjelog duga za prirodni plin umanjili su dio rizika prenesenih iz prethodnog razdoblja.

Međutim, prema sadašnjoj tržišnoj situaciji procjenjuje se da će u 2017. godini biti i dalje vrlo izražen utjecaj promjenjive razine cijena mineralnih gnojiva na svjetskom tržištu i relativno visoke razine cijene prirodnog plina u Europi i Republici Hrvatskoj. Izuzetno visoko finansijsko opterećenje u poslovanju Petrokemije d.d. čini ekstremno visoka cijena transporta prirodnog plina, koja je i do tri puta veća u odnosu na ostale zemlje EU. Također će na razinu finansijskih rashoda i operativno vođenje poslovanja značajan utjecaj imati nedovoljna likvidnost Društva i visoki troškovi financiranja. Konačan finansijski rezultat na razini 2017. godine vjerojatno će ovisiti i o dinamici te obuhvatu potencijalnih mjera restrukturiranja Društva i Grupe Petrokemija, a osim navedenog na oprez i dalje upućuju slijedeći rizici:

- Petrokemija d.d. ima visoku ovisnost rezultata o kretanju cijena mineralnih gnojiva i sirovina za njihovu proizvodnju na svjetskom tržištu, tečaju kune prema USD i EUR-u i njihovom međuodnosu. Nakon visokog rasta tečaja USD od prosječno 19,4% tijekom 2015. godine, u 2016. godini promjena tečaja USD nije uzrokovala značajne dodatne negativne učinke u poslovanju Petrokemije d.d. i Grupe Petrokemija,
- Prirodni plin kao najvažnija sirovina nabavlja se i dalje na domaćem tržištu, prema ugovorima zaključenim s dva dobavljača - INA d.d. iz Zagreba i Prvim plinarskim društvom d.o.o. iz Vukovara. Cijena prirodnog plina vezana je u 2017. godini uz tečaj EUR-a te kretanje cijene prirodnog plina na europskom spot tržištu,
- Prodajne cijene mineralnih gnojiva na svjetskom tržištu rasle su krajem 2016. i početkom 2017. godine, ali su i dalje na niskoj razini, kratkoročno i pod utjecajem cikličnih i sezonskih promjena, a cijena dušičnog gnojiva urea već duže vrijeme je na niskoj razini, tako da u situaciji izraženijeg rasta cijene prirodnog plina na europskom spot tržištu, može doći u pitanje isplativost proizvodnje u pojedinim vremenskim intervalima,
- Snižavanje razine PDV-a u 2017. godini trebalo bi se povoljno odraziti na prodaju mineralnih gnojiva na domaćem tržištu,
- Nabavne cijene većine osnovnih sirovina su niže od prethodnog razdoblja, ali oscilacije cijena sirovina na svjetskom tržištu, koje su i do sada bile prisutne, imat će utjecaj na razinu materijalnih troškova i u slijedećem razdoblju,
- Visoki troškovi obrtnog kapitala - zbog nedostatka vlastitog obrtnog kapitala, troškovi financiranja su smanjeni, ali će biti značajni i u slijedećem razdoblju,

Petrokemija d.d.

Izvješće poslovodstva za Grupu za 2016. godinu (*nastavak*)

Značajniji finansijski rizici u 2017. godini (*nastavak*)

- U 2016. godini proveden je opsežan remont, čija provedba i financiranje su dijelom financirani iz dugoročnih izvora, ali rizici u pogledu iznalaženja novih dugoročnih izvora financiranja investicija u 2017. godini su i dalje nazočni, a iz operativnog poslovanja je vrlo teško odvojiti sredstva za nastavak procesa intenzivnog investiranja. Rokovi realizacije dijela tzv. „ekoloških investicija”, sukladno Rješenju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (do 31.12.2017.), biti će teško dostižni, a neke će investicije zbog teškoća u financiranju vjerojatno biti prenesene u 2018. godinu.
- Reguliranjem duga za prirodni plin isporučen u prethodnim razdobljima i odobrenjem kredita HBOR-a od 200 milijuna kuna otklonjena je u trećem tromjesečju 2016. godine opasnost blokade i zastoja u isporuci prirodnog plina, odnosno proizvodnji, ali na oprez upućuju kretanja cijene prirodnog plina na europskom spot tržištu na prijelazu 2016./2017. godine,
- Kao što je prethodno navedeno, financiranje investicija još uvijek nije pokriveno dugoročnim izvorima financiranja i ovisit će o ključnim odlukama većinskog vlasnika u pogledu nastavka procesa restrukturiranja, dokapitalizaciji i/ili pronalasku strateškog partnera.
- Viša razina ostvarenog gubitka u četvrtom tromjesečju 2016. godine, u odnosu na prethodni dio godine, upućuje na oprez u predviđanju finansijskih i poslovnih rezultata u 2017. godini. Dio tog negativnog učinka biti će prenesen već na rezultat prvog tromjesečja 2017. godine, zbog obveza za isporuku mineralnih gnojiva za primljene predujmove iz četvrtog tromjesečja 2016. godine.

Ostale informacije

Grupa nema značajnih aktivnosti istraživanja i razvoja. Nadalje, budući da Društvo čini značajnu većinu imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda Grupe, analize poslovodstva primarno su bazirane na rezultatima poslovanja i finansijskom položaju Društva dok individualni rezultati poslovanja ovisnih društava nisu razmatrani.

Duro Popijač
Predsjednik Uprave

Nenad Zečević
Član Uprave

13. travnja 2017.
Aleja Vukovar 4
Kutina
Hrvatska

Petrokemija d.d.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Općenite informacije

Društvo i njegova ovisna društva se pridržavaju ciljeva i smjernica kodeksa korporativnog upravljanja i u njemu sadržanih načela u skladu s zakonskom regulativom i propisima Republike Hrvatske i nacionalne najbolje prakse. Cilj takvog korporativnog upravljanja je osigurati učinkovitu i transparentnu raspodjelu uloga i odgovornosti korporativnih Tijela, uravnotežen strateški nadzor, funkciju upravljanja i kontrole s naglaskom na upravljanje rizicima, zaštitu imovine i reputacije. Poslovna strategija, korporativna politika, ključni korporativni propisi i poslovna praksa su usmjereni prema kreiranju transparentnog i efikasnog poslovanja pritom stvarajući čvrste veze s lokalnom zajednicom.

Dionice Društva kotiraju na službenom tržištu Zagrebačke burze te je Društvo uskladeno s kodeksom korporativnog upravljanja Zagrebačke burze. Društvo poštuje i slijedi propisane smjernice za korporativno upravljanje (kao što je moguće vidjeti detaljno u objavljenom godišnjem upitniku Zagrebačke burze). Najveći dioničari prema podacima Središnjeg kliničkog depozitarnog društva navedeni su u tablici „Vlasnička struktura“ u bilješci Dionički kapital.

Zakon o trgovačkim društvima i Statut Društva definiraju ovlasti te funkcioniranje Glavne skupštine. Poziv na Glavnu skupštinu, prijedlozi odluka i usvojene odluke se javno objavljaju sukladno odredbama Statuta Društva, Zakona o trgovačkim društvima, Zakona o tržištu kapitala i pravilima Zagrebačke burze. Postoji vremensko ograničenje vezano uz glasačka prava na Glavnoj skupštini: sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima dioničari moraju prijaviti sudjelovanje u roku kako bi mogli sudjelovati na Glavnoj skupštini. Ni pod kojim uvjetima se ne mogu odvojiti prava koja proizlaze iz vrijednosnih papira od vlasništva istih. Ne postoje vrijednosni papiri s posebnim pravima niti ograničenja prava glasa (jedna dionica jedan glas).

Statut Društva zajedno s Zakonom o trgovačkim društvima definira proces odabira i opoziva Uprave i Nadzornog odbora. Ne postoje ograničenja na osnovi spola, dobi, obrazovanja, struke i sl. Zakon o trgovačkim društvima određuje bilo kakve izmjene i dopune Statuta Društva. Ovlasti Uprave su u potpunosti uskladene s Zakonom o trgovačkim društvima.

Struktura korporativnog upravljanja

Sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Društva organi Društva su Glavna skupština, Nadzorni odbor i Uprava, a spomenutim su aktima regulirane i njihove dužnosti i odgovornosti.

Glavna skupština

Glavna skupština Društva odlučuje o pitanjima određenima zakonom i Statutom Društva, a između ostalog donosi Statut, odlučuje o upotrebi dobiti, odlučuje o povećanju i smanjenju kapitala, bira i razrješuje članove Nadzornog odbora, daje razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, imenuje vanjskog revizora Društva te obavlja i druge poslove suglasno Zakonu i Statutu Društva.

U 2016. godini održana je redovna godišnja Glavna skupština dana 11. svibnja 2016. godine i Izvanredna glavna skupština dana 23. ožujka 2017. godine.

Petrokemija d.d.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (*nastavak*)

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor Društva nadzire vođenje poslova Društva i u tu svrhu pregledava i ispituje poslovne knjige i dokumentaciju Društva. Nadzorni odbor podnosi Glavnoj skupštini Društva pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva. Nadzorni odbor Društva sastoji se od četiri člana. U pravilu se redovne sjednice Nadzornog odbora sazivaju jednom u tri mjeseca. O važnim i neodložnim pitanjima Nadzorni odbor može odlučivati na sjednicama koje se održavaju pisanim putem.

Članovi Nadzornog odbora na datum ovog godišnjeg izvješća i tokom razdoblja izvještavanja su kako slijedi:

Mijo Šepak	Član od 11.5.2016. do 6.2.2017., Predsjednik od 6.2.2017.
Marijan Kuprešak	Predsjednik od 11.5.2016. do 6.2.2017., Član od 6.2.2017.
Branimir Fleković	Zamjenik Predsjednika do 19.2.2016., Predsjednik do 11.5.2016.
Tomislav Pokaz	Predsjednik do 8.2.2016.
Sonja Ivoš	Član do 19.2.2016., Zamjenica Predsjednika do 11.5.2016.
Željko Klaus	Član do 11.5.2016., od 11.5.2016. Zamjenik Predsjednika
Krešimir Huljev	Član do 11.5.2016.
Ladislav Turčinović	Član od 11.5.2016.
Mladen Novak	Član od 11.5.2016. do 31.7.2016.
Robert Blažinović	Član od 23.3.2017.

Revizijski odbor

Sukladno Statutu Društva, Nadzorni odbor Društva osnovao je Revizijski odbor. Rad Revizijskog odbora reguliran je Pravilnikom o radu Revizijskog odbora.

Revizijski odbor, imenovan sukladno zakonu, radio je u protekloj godini u sastavu od četiri člana od kojih su svi također članovi Nadzornog odbora. Tijekom 2016. godine održano je pet sjednica Odbora za reviziju. Na sjednicama je raspravljano o pitanjima iz nadležnosti Nadzornog odbora. Odbor za reviziju pomagao je Nadzornom odboru u izvršavanju dužnosti vezanih za nadzor procesa finansijskog izvještavanja, procesa revizije (uključujući preporuku glavnoj skupštini za izbor vanjskog revizora), kao i usklađenosti sa zakonima, propisima, pravilima i etičkim kodeksom.

Uz pomoć Revizijskog odbora, Nadzorni odbor nadzirao je adekvatnost sustava unutarnjih kontrola, koji se ostvaruje kroz tri međusobno neovisne kontrolne funkcije (unutarna revizija, kontrola rizika, praćenje usklađenosti), a u cilju uspostave takvog sustava unutarnjih kontrola koji će omogućiti pravodobno otkrivanje i praćenje svih rizika kojima je Društvo izloženo u svome poslovanju. Odbor za reviziju na datum ovog Godišnjeg izvješća radio je u sastavu:

Marijan Kuprešak	Predsjednik
Mijo Šepak	Član
Željko Klaus	Član
Ladislav Turčinović	Član
Robert Blažinović	Član

Uprava

Uprava vodi poslove Društva. Broj članova uprave varira te se trenutno sastoji od dva člana. Članovi su obično imenovani na mandat do četiri godine, tijekom kojeg su zaduženi za pojedina područja poslovanja. Uprava se redovno sastaje i donosi upravljačke odluke. Članovi Uprave na datum ovog godišnjeg izvješća i tokom razdoblja izvještavanja su kako slijedi:

Đuro Popijač	Predsjednik od 6. veljače 2017.
Nenad Zečević	Član, Predsjednik do 6. veljače 2017.
Antonija Perošević Galović	Član do 6. veljače 2017.
Tamara Pernar	Član do 6. veljače 2017.
Vladimir Fresl	Član do 6. veljače 2017.

Petrokemija d.d.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (*nastavak*)

Ključni elementi sustava Unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima koji se odnose na finansijsko izvještavanje Društva i Grupe

Cjelokupni sustavi kontrole Društva i Grupe uključuju:

- odgovarajuću organizacijsku strukturu na svim razinama sa raspodjelom dužnosti i definiranim razinama ovlasti te mehanizme izvještavanja prema višim razinama upravljanja
- unutarnje kontrole integrirane u poslovne procese i aktivnosti
- računovodstvene i administrativne politike i procedure u okviru kontrolnih funkcija koje se odnose na ključne rizike
- model korporativnog upravljanja čine Upravni i Nadzorni Odbor
- Upravu odgovornu za politike temeljnih područja poslovanja
- usklađenost podataka, konsolidiranih u finansijskim izvještajima Grupe, koji daju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Društva i Grupe. Konsolidirani podaci provjeravaju se od strane Uprave kako bi se osiguralo da su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu s potrebnom zakonskom regulativom i odobrenim računovodstvenim politikama
- Kodeks ponašanja koji utvrđuje temeljne standarde ponašanja članova Uprave i nadzornih tijela, kao i zaposlenika i vanjskih suradnika koji su, u okviru svojih uloga, dužni obavljati svoje dužnosti u interesu Društva i Grupe i njenih dioničara na marljiv, pravilan, pravedan i profesionalan način

Osnova sustava interne kontrole Društva i Grupe je interna politika koja definira temeljna načela, strukturu i funkcije nositelja aktivnosti unutarnjih kontrola, što pridonosi pravilnom korporativnom upravljanju i promicanju transparentnosti poslovanja pritom osiguravajući sigurno i stabilno poslovanje u skladu s regulatornim zahtjevima.

Glavne značajke su sljedeće:

- sveobuhvatan set računovodstvenih politika i procedura koje se odnose na pripremu godišnjeg izvješća u skladu s Međunarodnim Računovodstvenim Standardima usvojenim od strane EU
- Interna revizija Društva nadgleda cjelokupno poslovanje s ciljem procjene adekvatnosti uspostavljenog sustava internih kontrola
- Odjel za Administrativno i Financijsko upravljanje koji osigurava pouzdanost računovodstvenog i finansijskog izvještavanja, nadzora i zaštite sustava internih kontrola za pripremu finansijskih informacija
- Godišnje izvješće podliježe detaljnem pregledu i odobrenju kroz proces strukturiranog upravljanja koji uključuje više i izvršno finansijsko osoblje

Društvo je definiralo proces pripreme i objavljivanja finansijskih izvještaja u detaljnem internom dokumentu. U svrhu praćenja i minimiziranja navedenih rizika Društvo koristi mjere opisane u bilješci *Upravljanje rizicima* unutar finansijskih izvještaja.

Duro Popijač

Predsjednik Uprave

Nenad Zečević

Član Uprave

13. travnja 2017.

Aleja Vukovar 4

Kutina

Hrvatska

Petrokemija d.d.

Izjava o odgovornosti Uprave

Uprava društva Petrokemija d.d. („Grupa“) odgovorna je za svaku poslovnu godinu pripremiti konsolidirane finansijske izvještaje koji daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Grupe, njihovih rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu sa važećim računovodstvenim standardima te je odgovorna za ispravno vođenje računovodstvene evidencije potrebne za pripremu finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Grupe te u sprečavanju i otkrivanju prijevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za dosljednu primjenu istih; donošenje odluka i procjena koje su razumne i razborite te pripremu konsolidiranih finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je prepostavka da će Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je svjesna da postoji neizvjesnost oko sposobnosti Grupe da ostvari svoje potrebe za financiranjem te da refinancira ili servisira svoje obveze kako one dospijevaju. Međutim, kako je detaljnije opisano u bilješci 2.4., Uprava opravdano očekuje da Grupa može osigurati adekvatne resurse za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri izradi konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Ako iz bilo kojeg razloga Grupa neće biti u mogućnosti nastaviti poslovanje prema načelu neograničenosti poslovanja, navedeno bi moglo imati utjecaja na sposobnost Grupe da realizira ekonomske koristi iz svoje imovine po trenutno priznatim vrijednostima ili podmiri svoje obveze u normalnom tijeku poslovanja u iznosima priznatim u konsolidiranim finansijskim izvještajima. Ovi finansijski izvještaji ne sadrže eventualne efekte koji bi rezultirali iz nemogućnosti Grupe da nastavi poslovanje po principu neograničenosti poslovanja.

Uprava je također odgovorna i za pripremu i sadržaj izvješća poslovodstva i izjave o primjeni kodeksa poslovnog upravljanja, u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Izvješće poslovodstva prikazano na stranicama 1 do 12 te Izjava o primjeni kodeksa poslovnog upravljanja, prikazana na stranicama 13 do 15, kao i priloženi konsolidirani finansijski izvještaji odobreni su za izdavanje i potpisani od strane Uprave na dan 13. travnja 2017. godine te podnijeti Nadzornom odboru. Nakon toga Nadzorni odbor mora odobriti godišnje konsolidirane finansijske izvještaje za njihovo podnošenje na usvajanje Glavnoj skupštini dioničara.

Nekonsolidirani finansijski izvještaji Društva i Godišnje izvješće za Društvo izdani su zasebno, istovremeno kad i ovo Godišnje izvješće i konsolidirani finansijski izvještaji.

Đuro Popijač
Predsjednik Uprave
Popijač

Nenad Zečević
Član Uprave
Nenad Zečević

13. travnja 2017.
Aleja Vukovar 4
Kutina
Hrvatska

Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Petrokemija d.d.

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja društva Petrokemija d.d. („Društvo“) i njegovih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2016. godine te konsolidirane izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama glavnice i novčanom toku za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Prema našem mišljenju, osim učinaka pitanja navedenih u *Osnovi izražavanje za mišljenja s rezervom*, priloženi konsolidirani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2016. godine, njenu finansijsku uspješnost i njene novčane tokove za 2016. godinu, sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenima od strane Europske unije („MSFI EU“).

Osnova za izražavanje mišljenja s rezervom

Kao što je opisano u bilješci 29, Grupa ima pravnu obvezu za sanaciju odlagališta u Kutini i vraćanje zemljišta u prvobitno stanje. Sukladno MRS-u 37 *Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina*, Grupa treba priznati rezervaciju za troškove sanacije zemljišta i zatvaranje odlagališta. Navedena rezervacija nije prznata u konsolidiranim finansijskim izvještajima za 2016. i 2015. godinu. Da je navedena rezervacija prznata u skladu s MRS-om 37, na dan 31. prosinca 2016. godine dugoročne obveze bile bi veće te bi glavnica bila manja za 155.356 tisuća kuna (31. prosinca 2015.: 148.520 tisuća kuna) dok bi neto rezultat za godinu koja je tada završila bio manji za 6.836 tisuća kuna (2015.: 6.541 tisuću kuna). Naše je mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvještajima u prethodnom razdoblju također bilo s rezervom po istoj osnovi.

Kao što je opisano u bilješci 18, na dan 31. prosinca 2016. godine, zalihe rezervnih dijelova u iznosu od 95.024 tisuće kn (2015.: 93.662 tisuće kn) uključuju stavke koje se odnose na veće rezervne dijelove i opremu u pričuvu koje Grupa očekuje koristiti duže od jednog razdoblja. MRS 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema zahtjeva* da se takve stavke klasificiraju kao dio postrojenja i opreme te, sukladno tome, amortiziraju. Zatražili smo od Grupe da pripremi procjenu koja bi kvantificirala učinke vezano uz navedeno. Navedena procjena nije izvršena.

Kao što je opisano u bilješci 14, nekretnine, postrojenja i oprema te povezani rezervni dijelovi Grupe na dan 31. prosinca 2016. godine uključuju stavke u iznosu od 14.567 tisuća kuna, odnosno, 20.140 tisuća kuna (2015.: 16.483 tisuće kuna, odnosno, 20.174 tisuće kuna) za koje postoje indikacije da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Sukladno MRS-u 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema* te MRS-u 2 *Zalihe*, Grupa je obvezna procijeniti nadoknadivu vrijednost, odnosno, neto utrživu vrijednost navedene imovine. Navedena procjena nije izvršena.

Nije nam bilo praktično kvantificirati učinke odstupanja od MSFI EU navedenih u dva prethodna odlomka na objavljene iznose nekretnina, postrojenja i opreme, zaliha i akumuliranih gubitaka na dan 31. prosinca 2016. godine i 31. prosinca 2015. godine kao niti na objavljene iznose amortizacije, umanjenja vrijednosti i neto rezultata za godine koje su tada završile. Naše je mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvještajima u prethodnom razdoblju također bilo s rezervom po istoj osnovi.

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja s rezervom.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Petrokemija d.d. (nastavak)

Značajna neizvjesnost vezano uz vremensku neograničenost poslovanja

Bez daljnog izražavanja rezervi na mišljenje, skrećemo pažnju na bilješku 2.4 u konsolidiranim finansijskim izvještajima koja ukazuje na to da je Grupa u 2016. godini zabilježila neto gubitak od 87.945 tisuća kuna (2015.: 93.198 tisuća kuna). Na dan 31. prosinca 2016. godine, kratkoročne obveze Grupe premašivale su njenu kratkotrajnu imovinu za 452.872 tisuće kuna. Nadalje, Grupa se ne pridržava uvjeta zaduženja za kredit u iznosu od 191.610 tisuća kuna i ima ostale obveze koje dospijevaju unutar 12 mjeseci od datuma izvještavanja u ukupnom iznosu od 314.582 tisuće kuna, a koje Grupa ne očekuje da će biti u mogućnosti otplatiti. Dodatno, kapitalna ulaganja u iznosu od 250.000 tisuća kuna biti će potrebna do kraja 2018. godine kako bi Grupa održala konkurentnu razinu troškova proizvodnje i zadovoljila različite zahtjeve zaštite okoliša. Kao što je navedeno u bilješci 2.4., ovi događaji i okolnosti, zajedno s ostalim okolnostima navedenim u bilješci 2.4, ukazuju na to da postoji značajna neizvjesnost koja stvara značajnu sumnju vezano uz sposobnost Grupe da nastavi poslovati po načelu vremenske neograničenosti poslovanja. Naše mišljenje nije s rezervom po ovoj osnovi.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Petrokemija d.d. (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije konsolidiranih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u odlomcima *Osnova za izražavanje mišljenja s rezervom* i *Značajna neizvjesnost vezano uz vremensku neograničenost poslovanja*, odredili smo pitanja opisana u nastavku kao ključna revizijska pitanja za priopćavanje u našem izvješću.

Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme

Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme (NPO) na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 677.243 tisuća kuna uz pripadajući trošak amortizacije od 81.425 tisuća kuna.

Vidi računovodstvenu politiku 3.5 i bilješku 14 uz konsolidirane finansijske izvještaje.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
Objavljena knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme Grupe od 677 milijuna kuna uglavnom se odnosi na glavno proizvodno postrojenje u Kutini.	Vezano uz kapitalizaciju NPO, između ostalog, proveli smo sljedeće procedure: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ocijenili smo sukladnost politike kapitalizacije Grupe s relevantnim računovodstvenim standardima; ▪ Na uzorku stavaka, provjerili smo kapitalizirane iznose u odnosu na popratnu dokumentaciju (npr. račune); ▪ Ocijenili smo razumnost korisnog vijeka trajanja koje koristi Grupa usporedbom s korisnim vijekom trajanja koji primjenjuju poduzeća u istoj industriji, kao i kroz upite s odgovarajućim tehničkim osobljem; ▪ Pregledali smo uzorak transakcija vezano uz otuđenja NPO kako bi ocijenili ukoliko je bilo značajnih dobitaka ili gubitaka koji su priznati pri otuđenju te indiciraju li takvi dobici ili gubici da amortizacijske stope ne odražavaju stvarni korisni vijek trajanja te imovine; ▪ Preispitali smo količine kapitaliziranih vlastitih troškova usporedbom s planiranim iznosima te našim razumijevanjem prirode obavljenog posla.
Tijekom 2016. godine, nabavke NPO u iznosu od 137 milijuna kuna uključivale su iznos od 37 milijuna kuna koji se odnosi na kapitalizirane vlastite troškove. Identifikacija takvih troškova te njihovog iznosa kao i utvrđivanje zadovoljavaju li oni kriterije za kapitalizaciju uglavnom obuhvaća primjenu kompleksnijih pretpostavki.	
Ovisno o njihovoj prirodi, izdaci povezani s osnovnim sredstvima mogu biti kapitalizirani kao NPO ili priznati kao trošak kada nastanu. U donošenju takve odluke, Uprava mora razmotriti, između ostalog, hoće li navedeni izdaci generirati buduće ekonomske koristi, što nužno podrazumijeva prosudbu, na primjer vezano uz utvrđivanje dodaju li aktivnosti ili stavke vrijednost ili održavaju postojeću imovinu.	
Korisni vijek trajanja NPO pregledava se godišnje pri čemu se primjenjuje prosudba primarno vezano uz uzimanje u obzir tehničkih faktora koji mogu utjecati na očekivani korisni vijek trajanja imovine.	

Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Petrokemija d.d. (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
<p>Nadalje, nastavak pogoršanja poslovanja Grupe kao rezultat nepovoljnih uvjeta na tržištu zbog smanjenja tržišne cijene gnojiva i neadekvatnog pristupa tržištu opskrbe prirodnim plinom (ključna proizvodna sirovina) predstavlja indikator mogućeg umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme Grupe.</p> <p>U skladu sa zahtjevima relevantnih standarda finansijskog izvještavanja, pojedine stavke nekretnina, postrojenja i opreme ili jedinice koje generiraju novac (JKGN) za koje postoje indikatori umanjenja vrijednosti Grupa mora testirati za potencijalno umanjenje vrijednosti. Svako takvo umanjenje vrijednosti priznaje se u onoj mjeri u kojoj knjigovodstveni iznos sredstva (ili povezane JKGN) premašuje njegov nadoknadivi iznos.</p> <p>Procjena nadoknadivog iznosa te imovine, čime se općenito smatra njena vrijednost u upotrebi (temeljena na diskontiranim novčanim tokovima) ili, u nekim slučajevima fer vrijednost umanjena za troškove prodaje, oslanja se na važne prosudbe i prepostavke o budućnosti, uključujući: budući rast profitabilnosti, kapitalne izdatke, obrtni kapital, inflaciju i najprikladniju diskontnu stopu. Te projekcije izložene su značajnoj varijabilnosti zbog promjene tržišnih uvjeta.</p> <p>Stoga je procjena fer vrijednosti i testiranje na umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme odredena kao ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Vezano uz rizik umanjenja vrijednosti, između ostalog, proveli smo sljedeće procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pregledali smo kontrole Grupe vezano uz identifikaciju indikatora za umanjenje vrijednosti; ▪ Ocijenili smo primjerenost prosudbi koje Grupa primjenjuje kod identifikacije imovine ili JKGN-a kod kojih potencijalno postoji umanjenje vrijednosti; ▪ Ocijenili smo primjerenost stavaka alokacije imovine na JKGN-ove; ▪ Kritički smo ocijenili prepostavke i procjene koje je Grupa koristila za određivanje nadoknadivog iznosa nekretnina, postrojenja i opreme i eventualno priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti, koristeći naše vlastite stručnjake za procjenu vrijednosti. Navedeno je uključivalo: <ul style="list-style-type: none"> - preispitivanje procjena rukovodstva vezano uz projicirane finansijske rezultate poslovanja usporedbom stvarnih rezultata s planiranim iznosima prethodnog razdoblja, kao i s predviđanjima za buduća razdoblja; - testiranje cjelovitosti modela, uključujući i njegovu matematičku točnost i ocjenu primjenjenih ključnih prepostavaka (kao što su predviđanja prodajnih količina, tržišnih cijena gnojiva i prirodnog plina u narednom razdoblju) za razumnost u odnosu na eksterne izvore podataka i povijesne finansijske rezultate; - usporedili smo ključne prepostavke rukovodstva vezano uz očekivane kapitalne izdatke uključene u model s postojećim kapitalnim obvezama i povijesnim razinama kapitalnih izdataka; ▪ Ocijenili smo analizu osjetljivosti testova umanjenja vrijednosti koju je Grupa pripremila, posebice u odnosu na prepostavke kod kojih postoji najveći potencijal utjecaja na rezultate testa, npr. one koje su vezane uz diskontnu stopu; ▪ Procijenili smo prikladnost i potpunost objava u vezi s umanjenjem vrijednosti.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Petrokemija d.d. (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Vrednovanje gotovih proizvoda

Zalihe gotovih proizvoda na dan 31. prosinca 2016. godine iznose 164.943 tisuća kuna.

Vidi računovodstvenu politiku 3.7 i bilješku 18 uz konsolidirane finansijske izvještaje.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
<p>Grupa se primarno bavi proizvodnjom i distribucijom mineralnih gnojiva kupcima u Hrvatskoj i drugim zemljama, unutar i izvan Europske unije. Na tržišne cijene gnojiva značajno utječe volatilnost potražnje za poljoprivrednim proizvodima koja nije nužno u korelaciji s promjenama tržišnih cijena prirodnog plina, ključne sirovine za proizvodnju Grupe i najznačajnije sastavnice troška zaliha gotovih proizvoda. Prema tome, postoji rizik da tržišne cijene gnojiva u određenom trenutku padnu ispod razine troška njihove proizvodnje.</p> <p>Na svaki datum izvještavanja, kako je propisano relevantnim računovodstvenim standardima, Grupa utvrđuje premašuje li vrijednost zaliha njihovu neto utrživu vrijednost. Grupa svoje zalihe gotovih proizvoda testira vezano uz potencijalno smanjenje njihovih očekivanih prodajnih cijena ispod razine troškova proizvodnje.</p> <p>Usredotočili smo se na ovo područje budući da utvrđivanje knjigovodstvene vrijednosti zaliha zahtijeva značajne prosudbe poslovodstva, koje se oslanjaju na pretpostavke, kao što su, prije svega, tržišne cijene gnojiva ostvarive u budućnosti kao i očekivane razine tržišne potražnje za gnojivima. Promjene ovih pretpostavki mogu dovesti do značajne promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti zaliha i pripadajućeg učinka na rezultat poslovanja.</p>	<p>Između ostalog, proveli smo sljedeće procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Testirali smo interne kontrole vezano uz vrednovanje zaliha i procjenu neto utržive vrijednosti; ▪ Analizirali smo bruto marže po proizvodima kako bismo identificirati zalihe prodane uz nisku ili negativne maržu prije kraja godine što može ukazati na proizvode na zalihamu na kraju godine koji imaju rizik umanjenja vrijednosti; ▪ Na temelju uzorka, razmotrili smo je li umanjenje vrijednosti na neto utrživu vrijednost za pojedine stavke zaliha opravdano s obzirom na njihove prodajne cijene i očekivane troškove prodaje nakon izvještajnog datuma; ▪ Ocijenili smo adekvatnost objava vezano uz procjene uključene u utvrđivanje neto utržive vrijednosti zaliha i eventualnog pripadajućeg umanjenja vrijednosti.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Petrokemija d.d. (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju konsolidirane finansijske izvještaje niti naše izvješće neovisnog revizora o reviziji konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Naše mišljenje na konsolidirane finansijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih finansijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonistentne s konsolidiranim finansijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno krivo iskazane. Ukoliko, na osnovi posla koji smo obavili, zaključimo da postoji značajno krivi iskaz ostalih informacija, dužnost nam je izvjestiti o tome. Izuzev krivih iskaza ostalih informacija koji se odnose na stavke kod kojih su utvrđena odstupanja od MSFI EU opisana u *Osnovi za izražavanje mišljenja s rezervom*, u vezi s tim nemamo ništa za izvjestiti.

Vezano za Izvješće poslovodstva te za Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, također smo proveli procedure koje su zahtijevane člankom 20. hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ove procedure uključuju razmatranje uključuju li Izvješće poslovodstva i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja objave u skladu s člancima 21., 24. i 22. hrvatskog Zakona o računovodstvu te prikupljanje dokaza u vezi određenih informacija koje su uključene u Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

Na osnovi procedura, čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije konsolidiranih finansijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju, a uvezvi u obzir da smo izdali mišljenje s rezervom na konsolidirane finansijske izvještaje:

- Informacije sadržane u Izvješću poslovodstva te dijelovima Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji sadrže informacije iz članka 22. stavak 1. točke 3. i 4. i članka 24. stavak 2. hrvatskog Zakona o računovodstvu (izvadak Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja) za finansijsku godinu za koji su pripremljeni konsolidirani finansijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s konsolidiranim finansijskim izvještajima na koje smo izdali mišljenje s rezervom.
- Izvješće poslovodstva i izvadci Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, pripremljeni su, u svim značajnim odrednicama, u skladu s primjenjivim zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.
- Izjava o primjeni koda korporativnog upravljanja sadrži informacije koje su zahtijevane člankom 22. stavak 1. točke 2., 5., 6. i 7. hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Petrokemija d.d. (nastavak)

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu MSFI EU te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje konsolidiranih finansijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika finansijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza konsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za doношење našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenošći korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s dogadajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifciciramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući dogadaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i razmatramo odražavaju li konsolidirani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kao bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi finansijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Petrokemija d.d. (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Medu pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, odredujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi spriječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanja ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Angažirani partner u reviziji koja je rezultirala ovim izvješćem neovisnog revizora je Igor Gošek.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlašteni revizori
Eurotower
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

13. travnja 2017.
U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Igor Gošek
Direktor, Hrvatski ovlašteni revizor

Petrokemija d.d.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila na 31. prosinca 2016.

(u tisućama kuna)

	<i>Bilješka</i>	2016.	2015.
Prihodi od prodaje	7	1.853.436	2.517.890
Ostali prihodi	8	80.262	47.356
Ukupni prihodi iz poslovanja		1.933.698	2.565.246
Promjena zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(94.926)	31.676
Troškovi sirovina, materijala i usluga	9	(1.510.801)	(2.243.083)
Troškovi osoblja	10	(204.442)	(203.738)
Amortizacija	14, 15	(83.084)	(93.088)
Ostali troškovi poslovanja	11	(89.602)	(95.884)
Ukupno troškovi iz poslovanja		(1.982.855)	(2.604.117)
Gubitak iz poslovanja		(49.157)	(38.871)
Financijski prihodi	12	7.037	17.273
Financijski troškovi	12	(45.491)	(71.251)
Neto financijski troškovi		(38.454)	(53.978)
Gubitak prije poreza		(87.611)	(92.849)
Porez na dobit	13	(334)	(349)
Gubitak za godinu		(87.945)	(93.198)
Ostala sveobuhvatna dobit:			
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja		257	(66)
Ukupni sveobuhvatni gubitak		(87.688)	(93.264)
Gubitak za raspodjelu:			
Vlasnicima matice		(87.806)	(93.341)
Vlasnicima nevladajućih udjela		(139)	143
Sveobuhvatni gubitak za raspodjelu:			
Vlasnicima matice		(87.549)	(93.407)
Vlasnicima nevladajućih udjela		(139)	143
Gubitak po dionici (u kunama)			
- osnovna i razrijeđena	22	(6,82)	(7,25)

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Petrokemija d.d.

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2016.

(u tisućama kuna)

Bilješka   **31.12.2016.**   **31.12.2015.**

IMOVINA

Dugotrajna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema	14	677.243	624.444
Nematerijalna imovina	15	8.104	7.767
Odgodenja porezna imovina		143	380
Dugotrajna finansijska imovina	17	8	8
		<hr/> 685.498	<hr/> 632.599

Kratkotrajna imovina

Zalihe	18	401.668	487.394
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	19	79.454	76.676
Kratkotrajna finansijska imovina	17	33.632	30.167
Novac i novčani ekvivalenti	20	24.462	9.424
		<hr/> 539.216	<hr/> 603.661
		<hr/> 1.224.714	<hr/> 1.236.260

Ukupna imovina

GLAVNICA I OBVEZE

Kapital i pričuve

Dionički kapital	21	386.135	386.135
Rezerve		(200)	(200)
Preneseni gubitak		(344.104)	(256.555)
Raspodijeljivo vlasnicima maticе		41.831	129.380
Nevladajući udjel		3.670	3.809
		<hr/> 45.501	<hr/> 133.189

Dugoročne obveze

Krediti i zajmovi	23	174.106	130.094
Rezerviranja	24	13.019	11.539
		<hr/> 187.125	<hr/> 141.633

Kratkoročne obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	25	518.740	725.260
Krediti i zajmovi	23	473.348	236.178
		<hr/> 992.088	<hr/> 961.438

Ukupno glavnica i obveze

.

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Petrokemija d.d.

Konsolidirani izvještaj o promjenama glavnice za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

	Dionički kapital	Ostale pričuve	Preneseni gubitak	Raspodijeljivo vlasnicima matice	Nevladajući udjel	Ukupno glavnica
Stanje 1. siječanj 2015. godine <i>(u tisućama kuna)</i>	386.135	301.447	(464.051)	223.531	3.666	227.197
Sveobuhvatna dobit	-	-	(93.341)	(93.341)	143	(93.198)
Gubitak za godinu	-	-	(66)	(66)	-	(66)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	386.135	(200)	(256.555)	129.380	3.809	133.189
<hr/>						
	Dionički kapital	Ostale pričuve	Preneseni gubitak	Raspodijeljivo vlasnicima matice	Nevladajući udjel	Ukupno glavnica
Stanje 1. siječanj 2016. godine <i>(u tisućama kuna)</i>	386.135	(200)	(256.555)	129.380	3.809	133.189
Sveobuhvatna dobit	-	-	(87.806)	(87.806)	(139)	(87.945)
Gubitak za godinu	-	-	257	257	-	257
Ostala sveobuhvatni gubitak	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	386.135	(200)	(87.549)	(87.549)	(139)	(87.688)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	386.135	(200)	(344.104)	41.831	3.670	45.501

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Petrokemija d.d.

Konsolidirani izvještaj o novčanom toku za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

(u tisućama kuna)

	<i>Bilješka</i>	2016.	2015.
Gubitak prije poreza		(87.611)	(92.849)
Amortizacija	14, 15	83.084	93.088
Umanjenje vrijednosti potraživanja	11	18	922
Prihod od kamata	12	(265)	(1.169)
Trošak kamata	12	31.946	45.408
Neto povećanje/(ukidanje) rezerviranja		4.614	2.265
(Dobit)/gubitak od rashoda nekretnina, postrojenja i opreme		(3.863)	456
Prihod od upotrebe za vlastite potrebe		(37.499)	(17.381)
Tečajne razlike - neto		257	(66)
Promjene u radnom kapitalu:		(9.319)	30.674
Smanjenje/(povećanje) zaliha		85.726	36.023
Smanjenje/(povećanje) potraživanja i ostalih potraživanja		(2.893)	145.550
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		156.978	203.062
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja		(3.134)	(952)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		227.358	414.357
Plaćeni porez na dobit		-	(416)
Plaćene kamate		(29.216)	(45.679)
Neto novac od poslovnih aktivnosti		198.142	368.262
Novčani tok iz ulagateljskih aktivnosti			
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	14, 15	(138.919)	(59.435)
Naplaćene kamate		265	1.169
Neto primici/(izdaci) od depozita u bankama i novčanih fondova		(6.075)	16.548
Prodaja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		6.562	-
Ostali primici/(izdaci) od dugotrajne finansijske imovine		-	133
Neto novac od ulagačkih aktivnosti		(138.167)	(41.585)
Novčani tok od finansijskih aktivnosti			
Primljeni krediti i zajmovi		30.394	3.694
Otplata kredita i zajmova		(77.941)	(335.495)
Izdaci za troškove dokapitalizacije		-	(744)
Neto novac od finansijskih aktivnosti		(47.547)	(332.545)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenta		12.428	(5.868)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		13.045	18.913
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	20	25.473	13.045

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Petrokemija d.d.

Bilješke (čine sastavni dio finansijskih izvještaja)

1 Općenite informacije

Društvo Petrokemija d.d. Tvornica gnojiva („Društvo“) osnovano je 1965. godine, premda početak proizvodnje čađe, datira od 1926. godine. Danas je Društvo registrirano kod Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta MBS 080004355 i OIB 24503685008.

Na dan 31. prosinca 2016. godine dionički kapital Društva iznosi 386.135 tisuća kuna i podijeljen je na 12.871.180 nematerijaliziranih redovitih dionica, svaka u nominalnom iznosu od 30 kuna. Dionice Društva kotiraju na Službenom tržištu Zagrebačke burze. Vlasnička struktura prikazana je u bilješci 21.

Sukladno nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te uz osnovnu djelatnost proizvodnje mineralnih gnojiva, upisane u registar Trgovačkog suda u Sisku, Društvo obavlja djelatnosti proizvodnje dodataka hrani za životinje, proizvodnje kemikalija i kemijskih proizvoda, proizvodnje ostalih proizvoda od gume, metala, opskrbe električnom energijom, plinom, parom i topлом vodom, skupljanja, pročišćavanja i distribucije vode, istraživanja i razvoja u prirodnim, tehničkim i tehnološkim znanostima.

Društvo i njegova ovisna društva navedena u bilješci 16 zajedno čine Grupu. Osnovne djelatnosti ovisnih društava su pružanje ugostiteljskih usluga (Restoran Petrokemija d.o.o.), pružanje lučkih usluga (Luka Šibenik d.o.o.) i prodaja gnojiva (Petrokemija Novi Sad d.o.o.).

Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa je zaposljavala 1.733 zaposlenika (*31. prosinca 2015. godine: 1.762 zaposlenika*).

Tijela Društva

Tijela Društva su Uprava društva, Nadzorni odbor i Glavna skupština.

Uprava

Članovi Uprave Društva tijekom godine do datuma odobravanja ovih finansijskih izvještaja bili su:

Đuro Popijač	Predsjednik od 6. veljače 2017.
Nenad Zečević	Član, Predsjednik do 6. veljače 2017.
Antonija Perošević Galović	Član do 6. veljače 2017.
Tamara Pernar	Član do 6. veljače 2017.
Vladimir Fresl	Član do 6. veljače 2017.

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora Društva su:

Mijo Šepak	Član od 11.5.2016. do 6.2.2017., Predsjednik od 6.2.2017.
Marijan Kuprešak	Predsjednik od 11.5.2016. do 6.2.2017., Član od 6.2.2017.
Branimir Fleković	Zamjenik Predsjednika do 19.2.2016., Predsjednik do 11.5.2016.
Tomislav Pokaz	Predsjednik do 8.2.2016.
Sonja Ivoš	Član do 19.2.2016., Zamjenica Predsjednika do 11.5.2016.
Željko Klaus	Član do 11.5.2016., od 11.5.2016. Zamjenik Predsjednika
Krešimir Huljev	Član do 11.5.2016.
Ladislav Turčinović	Član od 11.5.2016.
Mladen Novak	Član od 11.5.2016. do 31.7.2016.
Robert Blažinović	Član od 23.3.2017.

Glavna skupština

Glavna skupština je organ Društva u kojem dioničari ostvaruju svoja prava u poslovima Grupe, ako zakonom ili Statutom nije drugačije određeno. Glavnu skupštinu Grupe čine imatelji dionica s pravom glasa.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

2 Osnove pripreme

2.1 Osnove računovodstva

Konsolidirani finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenima od strane Europske unije ("MSFI EU").

Ovi konsolidirani finansijski izvještaji napravljeni su za Grupu. Finansijski izvještaji Grupe sadrže konsolidirane finansijske izvještaje Društva i njegovih ovisnih društava. Nekonsolidirani finansijski izvještaji koje je Društvo obvezno pripremiti u skladu s MSFI izdani su zasebno, istovremeno kad i ovi konsolidirani finansijski izvještaji.

Ove konsolidirane finansijske izvještaje odobrila je Uprava na dan 13. travnja 2017. godine.

2.2 Osnove prikaza

Finansijski izvještaji pripremljeni su na osnovi konvencije povijesnog troška, osim gdje je drugačije navedeno.

2.3 Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Finansijski izvještaji izraženi su u hrvatskoj valuti kuni ("kn") koja je ujedno i funkcionalna valuta Društva. Svi finansijski rezultati zaokruženi su na najbližu tisuću.

2.4 Vremenska neograničenost poslovanja

U godini koja je završila 31. prosinca 2016., Grupa je zabilježila gubitak nakon oporezivanja od 87.945 tisuća kn (2015.: 93.198 tisuća kn). Nadalje, na dan 31. prosinca 2016. Grupa ima kratkoročne obveze koje premašuju kratkotrajnu imovinu za 452.872 tisuća kn (2015.: 357.777 tisuća kn).

Grupa održava likvidnost kroz financiranje potraživanjima i drugim mjerama obrtnog kapitala. U uvjetima trenutnih tržišnih cijena mineralnih gnojiva, Grupa nije u mogućnosti servisirati postojeći dug. Kontinuirano snižavanje tržišnih cijena gnojiva stvorilo je značajan pritisak na likvidnost i solventnost Grupe i rezultiralo s negativnim obrtnim kapitalom u iznosu od približno 38 milijuna kuna na 31. prosinca 2016. te finansijskim dugom u iznosu od približno 647 milijuna kuna.

Od 2013. godine, Grupa kontinuirano provodi sveobuhvatne mjere operativnog i finansijskog restrukturiranja u okviru plana restrukturiranja usvojenog od strane Nadzornog odbora. Plan restrukturiranja, koji je u nekoliko navrata ažuriran, temelji se na realizaciji sljedećih mjera koje su primarno usmjerene na dugoročnu stabilizaciju Grupe:

- optimizacija troškova nabave, posebice troška prirodnog plina,
- refokusiranje proizvodnih aktivnosti,
- optimizacija radne strukture,
- dezinvestiranje ili prenamjena neoperativne i neposlovne imovine te
- mjere refinanciranja duga i dokapitalizacija.

U tom pogledu, Grupa je dosad dovršila nekoliko faza plana restrukturiranja uključujući stabilizaciju finansijskog duga u 2014. godini kada su provedena dva kruga dokapitalizacije u ukupnom iznosu od 253.042 tisuće kuna putem emisije novih dionica. Nadalje, u 2014. godini proveden je program zbrinjavanja viška zaposlenih u sklopu kojeg je za ukupno 492 radnika isplaćena poticajna otpremnina u iznosu od 100.340 tisuća kuna što rezultira uštedama u troškovima osoblja u narednim godinama od približno 45 do 50 milijuna kuna na godišnjoj razini.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

2 Osnove pripreme (*nastavak*)

2.4 Vremenska neograničenost poslovanja (*nastavak*)

Tijekom 2015. godine, Grupa je bila primarno fokusirana na optimizaciju nabave u sklopu čega je Uprava uspjela postići sniženu nabavnu cijenu prirodnog plina. Dodatno, nakon dvije godine kontinuiranog rada, izведен je opsežan remont postrojenja uz maksimalni angažman dostupnih vlastitih resursa što je doprinijelo smanjenju izdataka za provedbu remonta. Remont je, uz opće mjere štednje, doprinio optimizaciji proizvodnih troškova. Nadalje, Uprava je preusmjerila dio proizvodnog procesa i lansirala novi proizvod - granulirani amonijev sulfat (AS), koji je imao pozitivne učinke na rast prihoda od prodaje i bruto marže i za koji Grupa očekuje da će omogućiti odmak od cjenovno nepovoljnijih proizvoda.

Osim do sada provedenih mjera restrukturiranja, Grupa je inicirala proces ulaska strateškog investitora koji bi dokapitalizirao Grupu i omogućio dostatnu likvidnost za finalizaciju procesa restrukturiranja i stabilizaciju poslovanja Grupe na duži rok. Ovaj proces prošao je kroz nekoliko faza pri čemu je nekolicina investitora izrazila interes i izvršila dubinsko snimanje Grupe. U konačnici, posljednji krug pregovora s potencijalnim strateškim investitorima, koji se odvio u prvoj polovici 2016. godine, rezultirao je zaprimanjem dvije obvezujuće ponude. Međutim, parlamentarni izbori u Hrvatskoj, koji su se održali dva puta u posljednje dvije godine, rezultirali su nizom promjena u Hrvatskoj Vladu, koja je upravljačko tijelo većinskog vlasnika (države). Kao rezultat politički nestabilnog okruženja, proces se značajno odužio, u konačnici rezultirajući istekom obvezujućih ponuda od zainteresiranih strateških investitora na dan 31. prosinca 2016. godine.

Dugotrajan proces restrukturiranja, posebice vezano uz očekivanu dokapitalizaciju Grupe, opteretio je likvidnost Grupe te rezultirao povećanjem duga. Teret likvidnosti nagomilanog duga prema dobavljačima prirodnog plina i bankama dodatno se povećao zbog vanjskih pritisaka konkurenkcije i trenda snižavanja tržišnih cijena mineralnih gnojiva. Zbog hitnih potreba refinanciranja obrtnog kapitala, Grupa je osiguralo kredit u iznosu od 200 milijuna kuna od Hrvatske Banke za Obnovu i Razvoj (HBOR) s hrvatskom Vladom kao jamicem za kredit. Po odobravanju kredita, hrvatska Vlada kao jamac uputila je Grupu da pripremi ažurirani plan restrukturiranja koji bi uključivao pregled dostupnih dionicima. Kredit HBOR-a uglavnom je korišten za refinanciranje kratkoročnih obveza prema dobavljačima prirodnog plina, financiranje potrebnih kapitalnih investicija te nastavak programa zbrinjavanja viška zaposlenih. Kredit HBOR-a sadržava finansijske uvjete zaduženja kojih se Grupa obvezna pridržavati na kvartalnoj razini kako bi ugovorena ročnost kredita ostala važeća. Međutim, s obzirom na finansijsku poziciju Grupe i njene rezultate poslovanja, testiranjem na bazi ostvarenih podataka za dvanaest mjeseci 2016. godine, ocijenjeno je da Grupa na dan 31.12.2016. godine ne udovoljava navedenim uvjetima, a prosudbom finansijskih pokazatelja za prvo tromjeseće 2017. godine, dolazi se do prosudbe kako niti na 31.ožujka 2017. godine Grupa ne bi udovoljila uvjetima zaduženja tako da bi kredit mogao odmah postati naplativ, bilo od Grupe ili od jamca. Grupa je u redovitom kontaktu s HBOR-om te iako dosadašnja komunikacija ukazuje na to da je vjerovnik sklon zadržati ugovorenu ročnost kredita te je u tom smislu odobrio odgodu od penalizacije vezano uz nepridržavanje uvjeta zaduženja na 31. prosinca 2016. godine, ne postoji garancija da će Grupa dobiti takvu odgodu i u narednim kvartalnim razdobljima 2017. godine, odnosno sve dok se na ugovorenim finansijskim pokazateljima ne pokažu učinci programa restrukturiranja Grupe, koji je u pripremi.

Nadalje, Uprava je svjesna da Grupu očekuju značajne otplate duga u 2017. koje vjerojatno neće biti u mogućnosti servisirati ukoliko se ne provede šire restrukturiranje poslovanja Grupe. Trenutne projekcije finansijskog poslovanja Grupe ukazuju na to da će Grupa, bez provedbe dodatnih mjera restrukturiranja, imati negativne novčane tokove te će joj biti potrebno refinanciranje i dokapitalizacija. Po nalogu većinskog dioničara, Grupa je pripremila načrt plana restrukturiranja koji uključuje projekcije finansijske uspješnosti te se temelji na prepostavci da će se Grupa dokapitalizirati u 2017. godini. Pregоворi s ključnim dionicima, Hrvatskom Vladom i dobavljačima prirodnog plina, vezano uz opcije restrukturiranja poslovanja i financiranja Grupe su trenutno u tijeku.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

2 Osnove pripreme (*nastavak*)

2.4 Vremenska neograničenost poslovanja (*nastavak*)

Svi dionici prepoznali su to da je trenutna struktura duga Grupe neodrživa te da svi dionici (financijski kreditori, dioničari, vlada i dobavljači) trebaju doprinijeti kako bi se postiglo konsensualno restrukturiranje. Opcije restrukturiranja koje su dosad razmatrane uključuju privatizaciju Grupe kroz strukturirani proces javnog natječaja zainteresiranim strateškim investitorima ili financijsko restrukturiranje Grupe koje može uključivati prolongaciju ugovorenih rokova otplate duga, konverziju postojećeg duga u kapital ili financijsku injekciju. Posljedično, na temelju dosadašnjih razgovora, Uprava očekuje da se pregovori koji su u tijeku fokusiraju na restrukturiranje koje uključuje ili sve ili kombinaciju sljedećih mjera: prolongacija ugovorenih rokova otplate duga, konverzija postojećeg duga u kapital i/ili dodatna novčana injekcija, doprinos operativnih dionika u obliku popusta, odnosno smanjenja troškova.

Temeljeno na navedenim koracima i procjeni predanosti različitim strana da se pregovori uspješno okončaju i plan restrukturiranja implementira, Uprava je razumno uvjerenja da će svi relevantni dionici postići dogovor vezano uz restrukturiranje Grupe, a koji će omogućiti Grupi da podmiri svoje obveze kako dospijevaju kroz sljedećih 12 mjeseci. Međutim, ne postoji garancija da će se pregovori okončati postizanjem dogovora svih relevantnih dionika u raspoloživom vremenu (ili uopće) kako bi se osigurali ciljevi opisani gore te, ako dogovor i bude postignut, ne postoji garancija da će to biti obliku ili pod uvjetima prema kojima se raspravlja. Uprava je svjesna da ove okolnosti predstavljaju značajnu nesigurnost koja može uzrokovati značajnu sumnju u mogućnost Grupe da nastavi poslovati pod pretpostavkom neograničenosti poslovanja te da Grupa možda neće biti u mogućnosti realizirati svu svoju imovinu i ispuniti sve svoje obveze u normalnom tijeku poslovanja. Ipak, Uprava je uvjerenja da dogovor može biti postignut te su sukladno tome financijski izvještaji pripremljeni pod pretpostavkom neograničenosti poslovanja i ne uključuju usklađe koje bi bile potrebne kada Grupa ne bi bila u mogućnosti nastaviti neograničeno poslovati.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike dane u nastavku primjenjivane su od strane Društva i svih njegovih ovisnih društava dosljedno za sva razdoblja prezentirana u ovim finansijskim izvještajima.

3.1 Osnove konsolidacije

Konsolidirani finansijski izvještaji obuhvaćaju Društvo i njegove podružnice (zajedno „Grupa“).

Poslovna spajanja

Grupa priznaje poslovna spajanja koristeći metodu stjecanja kada je kontrola stvarno prenesena na Grupu. Naknada za stjecanje u pravilu se mjeri po fer vrijednosti, kao i stečena neto imovina koju je moguće posebno prepoznati. Goodwill koji nastaje kod stjecanja se jednom godišnje provjerava radi umanjenja vrijednosti. Negativni goodwill koji nastaje u slučaju povoljne kupnje se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka. Transakcijski se troškovi priznaju u trenutku nastanka u računu dobiti ili gubitka, osim kada se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira. Prenesena naknada ne uključuje iznose vezane uz podmirenje odnosa koji su postojali prije datuma stjecanja. Takvi iznosi u pravilu se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Svaka potencijalna naknada mjeri se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Ako je obveza plaćanja potencijalne naknade, koja zadovoljava definiciju finansijskog instrumenta, klasificirana kao vlasnički instrument, onda se ne mjeri ponovno i namira se priznaje u kapitalu. U protivnom, naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaju se u računu dobiti i gubitka. Ukoliko je potrebno zamijeniti nagrade vezane uz plaćanja povezana s vlasničkim instrumentima (zamjenske nagrade) za nagrade zaposlenika stjecatelja (stjecateljeve nagrade), tada je cijeli ili samo dio iznosa stjecateljeve zamjenske nagrade uključen u određivanje prenesene naknade vezane za poslovno spajanje. Ova odluka se temelji na usporedbi tržišnog mjerjenja zamjenske nagrade i tržišnog mjerjenja stjecateljeve nagrade do mjere do koje se zamjenske nagrade odnose na usluge prije poslovnog spajanja.

Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada ima pravo na povrate od ulaganja u društvo i mogućnost djelovanja na te povrate kroz utjecaj koji ima nad društvom. Finansijski izvještaji svih ovisnih društava se uključuju u konsolidirane finansijske izvještaje od datuma kada je kontrola prenesena na Društvo i isključuju od datuma prestanka kontrole.

U svojim odvojenim finansijskim izvještajima, Društvo iskazuje svoja ulaganja u ovisna društva po trošku stjecanja umanjeno za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti.

Nekontrolirajući interesi

Nekontrolirajući interesi temelje se na proporcionalnom iznosu neto imovine ovisnog društva na dan stjecanja. Promjene udjela Grupe u ovisnom društvu koje ne rezultiraju gubitkom kontrole se obračunavaju kao transakcije unutar kapitala i rezervi.

Nekontrolirajući interesi u ovisna društva uključeni su u ukupan kapital i rezerve Grupe.

Gubitak kontrole

Nakon gubitka kontrole nad ovisnim društvom, Društvo prestaje priznavati njegovu imovinu i obveze, eventualni manjinski interes u njemu te druge komponente kapitala i rezervi. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz gubitka kontrole priznaje se u unutar dobiti ili gubitka. Ako Društvo zadržava udio u bivšem ovisnom društvu, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na dan gubitka kontrole.

Transakcije eliminirane u konsolidaciji

Stanja i transakcije unutar Grupe kao i svi nerealizirani prihodi i troškovi proizašli iz međukompanijskih transakcija, se eliminiraju. Nerealizirani dobici od transakcija s osnove ulaganje u pridružena društva su eliminirani iz ulaganja u visini udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici se eliminiraju na identičan način kao i nerealizirani dobici, ali samo u mjeri u kojoj ne postoji dokaz o umanjenju vrijednosti.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

3.2 Goodwill

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem se knjiži po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz spajanja.

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanji knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti goodwilla izravno se knjiži u dobit ili gubitak iskazan u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Jednom priznati gubitak od umanjenja goodwilla se ne poništava u idućim razdobljima. Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od prodaje.

3.3 Strane valute

Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju strane valute važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti na datum sastavljanja bilance preračunate su u mjernu valutu upotrebom tečaja strane valute važećeg na taj datum. Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija te iz preračuna monetarne imovine i obveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u račun dobiti i gubitka.

Nemonetarna imovina i stavke koje se mijere po povijesnom trošku strane valute preračunavaju se koristeći tečaj na dan transakcije.

Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama koje su iskazane po fer vrijednosti, preračunavaju se u mjernu valutu po tečajevima stranih valuta važećim na dan utvrđivanja fer vrijednosti.

Članice Grupe

Stavke uključene u finansijske izvještaje svakog pojedinog društva u Grupi iskazane su u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem društvo posluje ("funkcionalna valuta").

Prihodi i rashodi te novčani tokovi inozemnih operacija preračunati su u funkcionalnu valutu Grupe korištenjem tečaja koji približno odražava tečaj na dan transakcije (prosječni tečaj za godinu), a njihova imovina i obveze preračunate su po tečaju važećem na kraju godine. Sve tečajne razlike, nastale ovakvim preračunom, prikazuju se unutar glavnice.

Neto ulaganje u članice Grupe

Tečajne razlike nastale preračunom neto ulaganja u inozemno poslovanje priznaju se unutar glavnice. Prilikom prodaje inozemne operacije, tečajne razlike priznaju se u dobiti ili gubitku kao dio dobiti ili gubitka od prodaje inozemnog poslovanja.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

3.4 Nematerijalna imovina

(i) Licence za software i projektna dokumentacija

Licence i projektna dokumentacija se amortiziraju tijekom očekivanog korisnog vijeka upotrebe. Očekivani korisni vijek upotrebe pregledava se godišnje te se vrše procjene umanjenja vrijednosti ukoliko postoji indikacija za umanjenje vrijednosti.

(ii) Naknadni troškovi

Naknadni troškovi vezani uz kapitaliziranu nematerijalnu imovinu priznaju se u knjigovodstveni iznos stavki samo ako povećavaju buduće ekonomske koristi povezane sa sredstvom te ako će iste pritjecati u Grupu. Svi ostali troškovi predstavljaju trošak u računu dobiti i gubitka u razdoblju kad su nastali.

(iii) Amortizacija

Amortizacija se obračunava koristeći linearu metodu otpisa kroz procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine. Nematerijalna imovina amortizira se od datuma kada je raspoloživa za upotrebu. Procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine je kako slijedi:

Software i projektna dokumentacija	3 - 5 godina
------------------------------------	--------------

3.5 Nekretnine, postrojenja i oprema

(i) Sredstva u vlasništvu

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme iskazane su po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine. Trošak nabave uključuje sve izravne troškove u svezi s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu, uključujući i dio troškova zaduživanja za nekretnine, postrojenja i opremu u razdoblju dok traje izgradnja.

Naknadni troškovi priznaju se u knjigovodstveni iznos stavki nekretnina, postrojenja i opreme samo ako povećavaju buduće ekonomske koristi povezane sa sredstvom te ako će iste pritjecati u Grupu. Svi ostali troškovi predstavljaju trošak u računu dobiti i gubitka u razdoblju kad su nastali.

Trošak amortizacije tereti račun dobiti i gubitka, a računa se linearnom metodom tijekom procijenjenog očekivanog vijeka upotrebe pojedinih stavaka postrojenja i opreme. Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Očekivani vijek upotrebe je kako slijedi:

Zgrade	6 - 50 godina
Postrojenja i oprema	5 - 25 godina
Alati i inventar	5 - 25 godina

Metode amortizacije i korisni vijek upotrebe, kao i ostatak vrijednosti, pregledavaju se na godišnjoj razini.

(ii) Imovina koja je predmet koncesijskog aranžmana

Ovisno društvo Luka Šibenik d.o.o. ima sklopljen dugoročni ugovor o koncesiji za pružanje lučkih usluga što predstavlja većinu prihoda koje ovisno društvo generira. Trenutni koncesijski aranžman uključuje prijenos operativnih prava nad lukom Šibenik na ograničeni vremenski period, pod kontrolom lokalne lučke uprave, korištenjem specificirane imovine (lučke infrastrukture) ili izgrađene od strane ovisnog društva za vrijeme trajanja koncesijskog aranžmana ili primljene od strane ovisnog društva za naknadu ili bez naknade.

Ovaj aranžman definira "obvezu pružanja javnih usluga" ovisnog društva u zamjenu za naknadu. Naknada se temelji na uvjetima rada, kontinuitetu usluga, regulaciji cijena i obvezama vezano uz održavanje/zamjenu lučke infrastrukture. Ugovor utvrđuje uvjete za prijenos lučke infrastrukture na lokalnu lučku upravu ili koncesionara nasljednika po isteku.

Izdaci za održavanje

Održavanje sredstava koja su dio koncesijskog aranžmana priznaje se kao trošak kada nastane unutar dobiti ili gubitka i iskazuje u okviru troškova korištenih materijala i usluga.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

3.5 Nekretnine, postrojenja i oprema (*nastavak*)

Kapitalna ulaganja u područje pod koncesijom

Kapitalna ulaganja u lučku infrastrukturu napravljena u skladu s uvjetima iz koncesijskog aranžmana priznaju se kao imovina unutar odgovarajuće klase nekretnina, postrojenja i opreme te iskazuju po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabave uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

U slučaju da se radi o imovini koja se prema koncesijskom aranžmanu po njegovom isteku prenosi na lokalnu lučku upravu („Davatelj koncesije“), amortizacija navedene imovine obračunava se primjenom pravocrtnе metode u svrhu alokacije troška nabave umanjenog za rezidualnu vrijednost sredstva tijekom kraćeg od procijenjenog korisnog vijeka trajanja i preostalog trajanja koncesijskog aranžmana.

U slučaju imovine koja se ne prenosi na Davatelja koncesije, amortizacija se obračunava u skladu s amortizacijskom politikom klase nekretnina, postrojenja i opreme u koju je navedeno sredstvo klasificirano kao što je objašnjeno u bilješci 3.5 (i).

Imovina prenesena na ovisno društvo od strane Davatelja koncesije

Kao dio koncesijskog aranžmana, lokalna lučka uprava (Davatelj) prenijela je prava upravljanja nad nizom stavaka imovine koje čine lučku infrastrukturu na ovisno društvo koje ima pravo na korištenje te imovine tijekom pružanja usluga definiranih u koncesijskom ugovoru. Takva imovina ne priznaje se od strane Grupe već se umjesto toga vodi vanbilančno.

3.6 Financijski instrumenti

Nederivativni financijski instrumenti

Nederivativne financijske instrumente čine potraživanja prema kupcima i ostala potraživanja, novac i novčani ekvivalenti, zajmovi i krediti kao i obveze prema dobavljačima i ostale obveze.

Nederivativni financijski instrumenti početno se vrednuju po njihovoј fer vrijednosti te za instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uvećano za transakcijske troškove, osim u slučaju opisanom u nastavku. Nederivativni financijski instrumenti naknadno se mjere na način koji je opisan u nastavku.

Financijski instrument priznaje se ukoliko Grupa postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti instrumenta. Financijska imovina prestaje se priznavati ukoliko isteknu ugovorna prava Grupe na novčane tokove od financijske imovine te ako Grupa prenese financijsku imovinu bez zadržavanja kontrole ili prenese sve rizike i nagrade povezane s tom imovinom. Redovna kupnja i prodaja financijske imovine priznaje se na datum trgovanja, odnosno, na datum kada se Grupa obveže kupiti ili prodati imovinu. Financijske obveze prestaju se priznavati ako je ugovorna obveza podmirena, ispravljena ili je istekla.

Instrumenti su klasificirani po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ukoliko ih Grupa drži za trgovanje ili su određeni kao takvi prilikom inicijalnog priznavanja. Financijski instrumenti određeni su po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ukoliko Grupa upravlja tim ulaganjima i donosi odluke o njihovoј kupnji i prodaji na temelju njihove fer vrijednosti. Prilikom početnog priznavanja, direktni troškovi transakcije priznaju se u dobit ili gubitak u trenutku kada nastanu. Financijski instrumenti klasificirani po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak vrednuju se po fer vrijednosti, a promjene se priznaju u dobit ili gubitak.

Računovodstvo financijskih prihoda i troškova objašnjeno je u zasebnoj bilješci unutar značajnih računovodstvenih politika.

Ostali nederivativni financijski instrumenti mjere se po amortiziranom trošku koji se izračunava koristeći efektivnu kamatnu stopu, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od novca u blagajni i na računima banaka, depozita po viđenju i mjenica. Bankovna prekoračenja koja se podmiruju na zahtjev i čine sastavni dio upravljanja novcem Grupe te depoziti u bankama s originalnim rokom dospijeća manjim od tri mjeseca, uključeni su kao sastavni dio novca i novčanih ekvivalenta u svrhu prikazivanja izvještaja o novčanom toku.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

3.7 Zalihe

Zalihe sirovina i gotovih proizvoda iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak se određuje po metodi ponderiranih prosječnih cijena. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Trošak proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda obuhvaća sirovine, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove i pripadajući dio općih troškova proizvodnje (na bazi normalnog redovnog kapaciteta proizvodnje).

Trgovačka roba iskazuje se po nižem od troška nabave i prodajne cijene (umanjene za poreze i marže). Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu.

Rezervni dijelovi koji se smatraju strateškima vode se u zalihamu te se od trenutka ugradnje priznaju kao naknadni trošak pripadajuće stavke postrojenja i opreme i amortiziraju kroz procijenjeni korisni vijek trajanja.

3.8 Umanjenje vrijednosti

(i) Financijska imovina

Vrijednost financijske imovine se umanjuje ukoliko postoje objektivni dokazi da su jedan ili više događaja imali negativan efekt na buduće novčane tokove te imovine.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine vrednovane po amortiziranom trošku računa se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom.

Pojedinačno značajna financijska imovina testira se za umanjenje vrijednosti na individualnoj razini. Ostala financijska imovina procjenjuje se zajednički s ostalom financijskom imovinom sličnog kreditnog rizika.

Umanjenje imovine priznaje se unutar dobiti ili gubitka. Kumulativni gubitak koji je umanjenjem financijske imovine raspoložive za prodaju prethodno priznat unutar ostale sveobuhvatne dobiti prebacuje se u dobit ili gubitak.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ukoliko se ukidanje može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat. Za financijsku imovinu koja je vrednovana po amortiziranom trošku i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju koju čine zadužnice, ukidanje se priznaje unutar dobiti ili gubitka. Za financijsku imovinu raspoloživu za prodaju koju čine dionice, ukidanje umanjenja vrijednosti priznaje se unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

(ii) Nefinancijska imovina

Knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Grupe, osim zaliha i odgođene porezne imovine, pregledava se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo da li postoji bilo kakva indikacija o umanjenju njihove vrijednosti. Ukoliko indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadi iznos imovine. Za goodwill i nematerijalnu imovinu koja ima nedefiniran vijek upotrebe ili još nije spremna za korištenje, nadoknadi iznos se utvrđuje na svaki datum izvještavanja.

Umanjenje vrijednosti imovine priznaje se ako knjigovodstvena vrijednost imovine ili njezina jedinica koja stvara novac prelazi njezin nadoknadi iznos. Jedinica koja stvara novac najmanja je skupina sredstava koja se može identificirati i stvara novčane tokove koji su nezavisni od ostale imovine i ostalih skupina sredstava.

Gubici od umanjenja vrijednosti imovine priznaju se unutar dobiti ili gubitka. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na jedinice koje stvaraju novac, alociraju se kako bi smanjili stvarnu vrijednost goodwilla alociranog po jedinicama, a nakon toga kako bi smanjili knjigovodstvenu vrijednost stvarnog iznosa druge imovine te jedinice (grupe jedinica) u istom omjeru.

Nadoknadi iznos imovine ili jedinice koja stvara novac priznaje se u višem iznosu od njezine vrijednosti u upotrebi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Prilikom procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost koristeći kamatnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i posebnih rizika vezanih uz tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a se ne ukida. Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u prethodnim razdobljima procjenjuju se na datum izvještavanja ukoliko postoje indikacije koje ukazuju da gubitak više ne postoji ili se smanjio. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadi iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se samo ako knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost imovine koja bi bila utvrđena, umanjenu za amortizaciju, a da gubici od umanjenja vrijednosti imovine nisu bili priznati.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

3.9 Primanja zaposlenih

(i) Doprinosi u obvezni mirovinski fond

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Grupa u ime svojih radnika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinsosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Grupa nema obvezu osigurati bilo koja druga primanja radnika nakon njihova umirovljenja.

(ii) Dugoročna primanja radnika

Grupa priznaje obvezu za dugoročna primanja radnika (jubilarne nagrade i otpremnine pri redovnoj mirovini) ravnomjerno u razdoblju u kojem je primanje ostvareno na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obvezu za dugoročna primanja radnika mjeri nezavisni aktuar na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći prepostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontne stope koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganja u državne obveznice.

(iii) Bonusi

Obveze za bonusе zaposlenika priznaju se kao rezerviranja troškova na temelju formalnog plana Grupe, kada se na temelju ranijih iskustava Uprave može realno očekivati da će bonusi biti primljeni te kada se iznos bonusa može procijeniti prije objave finansijskih izvještaja.

Kod obveza za bonusе očekuje se da će biti podmirene kroz 12 mjeseci od datuma bilance, a priznaju se u iznosu za koji se očekuje da će biti isplaćen.

3.10 Rezervacije

Rezerviranja se priznaju ako Grupa trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveza te ako se može pouzdano procijeniti iznos obveze. Iznosi rezerviranja utvrđuju se diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova korištenjem diskontne stope prije poreza koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i, gdje je primjenjivo, rizika specifičnih za obvezu.

3.11 Prihodi

Prihodi od prodaje proizvoda priznaju se kada su na kupca preneseni značajni rizici i koristi vlasništva. Porezi, diskonti i količinski popusti isključuju se iz prihoda. Rezerviranja za popuste dane kupcima priznaju se u razdoblju kad je priznata prodaja, prema uvjetima iz ugovora.

Prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge izvršene prema stupnju dovršenosti transakcije na datum izvještavanja.

3.12 Finansijski prihodi i troškovi

Finansijski prihodi sastoje se od prihoda od kamata na investirana sredstva, promjene fer vrijednosti finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te dobitaka od tečajnih razlika.

Prihod od kamate priznaje se u trenutku kada nastaje, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Finansijski trošak sastoji se od troška obračunatih kamata na pozajmice, gubitaka od tečajnih razlika, promjena fer vrijednosti finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te gubitaka od umanjenja vrijednosti finansijske imovine.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

3.13 Računovodstveni prikaz najmova – najmoprimec je Grupa

Najmovi nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine gdje Grupa prihvata gotovo sve koristi i rizike vlasništva klasificiraju se kao finansijski najmovi. Finansijski najmovi kapitaliziraju se po procijenjenoj sadašnjoj vrijednosti pripadajućih plaćanja najmova. Svako plaćanje najma razvrstava se na obveze i finansijske rashode kako bi se dobila konstantna stopa na preostalo finansijsko stanje. Pripadajuća obveza za najamninu, umanjena za finansijske rashode iskazuje se u ostalim dugoročnim obvezama. Kamatna komponenta finansijskog rashoda tereti račun dobiti i gubitka tijekom razdoblja najma. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni po ugovoru o finansijskom najmu amortiziraju se tijekom korisnog vijeka imovine.

Najmovi imovine kod kojih koristi i rizike vlasništva zadržava najmodavac klasificiraju se kao poslovni najmovi. Plaćanja po osnovi poslovnih najmova terete račun dobiti i gubitka po linearnoj metodi tijekom trajanja najmova. Ako se poslovni najam raskine prije isteka roka najma, sva plaćanja najmodavcu u obliku kazne priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem je došlo do raskida.

3.14 Dionički kapital

Dionički kapital se sastoji od redovnih dionica. Troškovi koji se mogu izravno pripisati izdavanju novih dionica, a koji se ne odnose na poslovna spajanja, iskazuju se u glavnici kao umanjenje primitaka. Troškovi izdavanja dionica nastali izravno u vezi s poslovnim spajanjem uključuju se u trošak stjecanja.

3.15 Dividende

Dividende se priznaju u izvješću o promjenama glavnice i prikazuju kao obveza u razdoblju u kojem su odobrene od vlasnika Društva.

3.16 Informacije o segmentima

Segment je dio Grupe koji se može izdvojiti ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (zemljopisni segment), koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onih drugog segmenta.

Grupa ne izvještava po segmentima, odnosno, ne postoji interno izvještavanje sukladno segmentima osim na razini prihoda po zemljopisnim tržištima i proizvodima.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

3.17 Oporezivanje

(i) Porez na dobit

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit iskazuje se unutar dobiti ili gubitka do iznosa poreza na dobit koji se odnosi na stavke unutar glavnice kada se trošak poreza na dobit priznaje unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja.

(ii) Odgođena porezna imovina i obveze

Odgođeni porez priznaje se koristeći metodu bilančne obveze te uzima u obzir privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za porezne svrhe. Iznos odgođenog poreza ne priznaje se za sljedeće privremene razlike: početno priznavanje imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i koja ne utječe ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit i razlike koje se odnose na ulaganja u podružnice i zajednički kontrolirana poduzeća kada je vjerojatno da se situacija neće izmjeniti u skoroj budućnosti. Odgođeni porez vrednuje se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti primijenjene kod privremenih razlika kada se one izmijene, temeljene na zakonima koji su važeći na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduće oporezive dobiti koje će biti dostupne da ih privremene razlike neutraliziraju. Odgođena porezna imovina umanjuje se za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica.

Odgođena porezna imovina i obveze prebijaju se ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne obveze i imovine te ukoliko se odnose na poreze koje je obračunalo isto porezno tijelo na isti oporezivi subjekt, ili na različite porezne subjekte, ali oni namjeravaju podmiriti tekuće porezne obveze i imovinu na neto osnovi ili svoju poreznu imovinu i obveze realizirati istovremeno.

(iii) Porezna izloženost

U određivanju iznosa tekućeg i odgođenog poreza, Grupa uzima u obzir utjecaj neizvjesnih poreznih pozicija te mogućnost postojanja dodatnih poreza i kamata. Ovo razmatranje oslanja se na procjene i pretpostavke i može uključivati niz prosudbi o budućim događajima. Novi podaci mogu postati dostupni koji mogu uzrokovati da Grupa promijeni svoju prosudbu o adekvatnosti postojećih poreznih obveza; takve promjene poreznih obveza utjecat će na porezni rashod u razdoblju u kojem je takva odluka donesena.

(iv) Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

4 Novi standardi i tumačenja objavljenih standarda koji još nisu usvojeni

Objavljeni su određeni standardi, izmjene i tumačenja postojećih standarda koji se mogu primjenjivati, ali nisu obvezni za razdoblje koje završava 31. prosinca 2016. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske unije te kao takvi nisu primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja. Slijedi pregled:

- MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora sa kupcima

MSFI 15 uspostavlja sveobuhvatan okvir za utvrđivanje načina i vremena priznavanja prihoda. On zamjenjuje postojeće smjernice priznavanje prihoda, uključujući i MRS 18 *Prihodi*, MRS 11 *Ugovori o izgradnji* i IFRIC 13 *Programi lojalnosti kupaca*. MSFI 15 biti će na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018., s dozvoljenom ranijom primjenom. Ne očekuje se da će ovaj novi standard imati značajan utjecaj na konsolidirane finansijske izvještaje Grupe.

Petrokemija d.d. Bilješke (*nastavak*)

4 Novi standardi i tumačenja objavljenih standarda koji još nisu usvojeni (*nastavak*)

- *MSFI 9 Financijski instrumenti*

U srpnju 2014. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde izdao je konačnu verziju *MSFI 9 Financijski instrumenti*. MSFI 9 biti će na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine s dozvoljenom ranijom primjenom. Grupa planira primijeniti MSFI 9 od 1. siječnja 2018. godine. Ne očekuje se da će ovaj novi standard imati značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje Grupe.

- *MSFI 16 Najmovi*

MSFI 16 uvodi jedinstven bilančni model za računovodstvo najmova kod najmoprimaca. Najmoprimac priznaje pravo korištenja imovine koja predstavlja pravo na korištenje predmetne imovine te obvezu najma koji predstavlja obvezu plaćanja najma. Postoji mogućnost iznimke za kratkoročne najmove i najmove predmeta male vrijednosti. Računovodstvo najmodavca ostaje slično postojećem standardu - to jest najmodavci i dalje klasificiraju najmove kao financijski ili poslovni najam. Standard će biti na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine. Ranija primjena dozvoljena je za subjekte koji primjenjuju MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima na datum ili prije datuma prve primjene MSFI-a 16. Za sada, najznačajniji identificirani utjecaj je da će Grupa priznati novu imovine i obveze po operativnim najmovima.

- *Inicijative pri objavi (izmjene i dopune MRS-a 7)*

Izmjene i dopune zahtijevaju objavljivanja koja omogućuju korisnicima financijskih izvještaja da procjene promjene u obvezama koje proizlaze iz financijskih aktivnosti, uključujući promjene koje proizlaze kako iz novčanih tokova tako i nenovčanih promjena. Dodaci će biti na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine s dozvoljenom ranijom primjenom. Ne očekuje se da će ova nova inicijativa imati značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje Grupe.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

5 Ključne računovodstvene prosudbe i procjene

Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od Uprave stvaranje prosudbi, procjena i prepostavki koje utječu na primjenu politika i iznosa objavljenih za imovinu, obveze, prihode i troškove. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od takvih procjena.

Procjene i uz njih vezane prepostavke kontinuirano se pregledavaju. Utjecaj korekcije procjene priznaje se u razdoblju u kojem je procjena korigirana i budućim razdobljima ukoliko korekcija utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Prosudbe koje je napravila Uprava u primjeni računovodstvenih politika, a koje imaju značajan utjecaj na iznose iskazane u finansijskim izvještajima, navedene su u zasebnoj bilješci. Ključne prepostavke vezane uz budućnost na kojima se temelje značajne procjene i ostali ključni izvori nesigurnosti, koji uključuju značajan rizik da će doći do materijalno značajnih korekcija u idućoj godini, navedene su niže.

(i) *Priznavanje odgođene porezne imovine*

Odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknadivi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti te se iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni. Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni u budućnosti, Uprava donosi prosudbe i izrađuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima (vidi računovodstvenu politiku u bilješci 3.17 i bilješku 13).

(ii) *Aktuarske procjene korištene za izračun obveza za naknade zaposlenima*

Trošak definiranih planiranih naknada utvrđen je koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje prepostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode navedenih planova, te procjene sadržavaju element nesigurnosti (vidi računovodstvenu politiku u bilješci 3.9 i bilješku 24).

(iii) *Posljedice određenih sudskih sporova*

Grupa je stranka u parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom tijeku poslovanja. Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Grupe koje proizlaze iz tih postupaka.

Grupa priznaje rezerviranja u ukupnom očekivanom iznosu odljeva ekonomskih koristi kao posljedice sudskog postupka, a koji je uglavnom iznos spora uvećan za procijenjene povezane pravne troškove i zatezne kamate (ukoliko je primjenjivo), ukoliko je po mišljenju Uprave, a na temelju konzultacija s pravnim savjetnicima, vjerojatnost nepovoljnog ishoda za Grupu veća od povoljnog ishoda. Grupa ne priznaje rezerviranja za sudske sporove i očekivane vezane pravne troškove i zatezne kamate (ukoliko je primjenjivo) u slučajevima u kojima Uprava procjeni da je nepovoljan ishod sudskega postupka manje vjerojatan nego povoljan ishod za Grupu.

Gdje postoje naznake moguće nagodbe u odnosu na pojedini sudske postupak, rezervacija se priznaje u iznosu očekivanog iznosa nagodbe umanjenog za već postojeća rezerviranja vezana uz taj sudske postupak, a temeljeno na najboljoj procjeni Uprave napravljenoj u suradnji sa svojim pravnim savjetnicima.

Gdje je Grupa tužitelj u određenom sudske postupku, bilo kakve ekonomske koristi za koje se očekuje da će pritjecati u Grupu kao rezultat očekivanog ishoda spora priznaju se samo kada je njihova realizacija gotovo sigurna, što je obično na dan priljeva tih ekonomskih koristi.

Rezervacije za obveze Grupe koje proizlaze iz pravnih postupaka priznaju se na dosljednoj osnovi i procjenjuju se od slučaja do slučaja (vidi bilješku 3.10 i 24).

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

5 Ključne računovodstvene prosudbe i procjene (*nastavak*)

*Ključne prosudbe kod primjene računovodstvenih politika (*nastavak*)*

(iv) Umanjenje vrijednosti potraživanja

Nadoknadiva vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja procijenjena je po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova diskontiranih po tržišnoj kamatnoj stopi na datum mjerena.

Kratkotrajna potraživanja bez navedene kamatne stope mjerena su prema iznosu originalnog računa ukoliko učinak diskontiranja nije značajan.

Grupa redovito pregledava starosnu strukturu potraživanja od kupaca i prati prosječno razdoblje naplate. U slučajevima u kojima su utvrđeni dužnici s dužim danima plaćanja (obično iznad 120 dana), Grupa umanjuje kreditne limite i dane plaćanja za buduće transakcije i, u slučajevima kada je to potrebno, nameće ograničenja vezano uz buduće transakcije dok se nepodmireni dug ne otplati u cijelosti ili djelomično.

U procesu reguliranja naplate dospjelih dugova, Grupa aktivno pregovara s odgovarajućim dužnicima uzimajući u obzir očekivanja budućih poslovnih odnosa, značaj izloženosti prema pojedinom dužniku, mogućnosti kompenzacije, iskorištavanja instrumenata osiguranja (ako ih ima) ili oduzimanja imovine itd.

Svaki klijent procjenjuje se zasebno obzirom na svoj status (npr. klijent je blokiran i posluje samo s gotovinom, pravni postupak je započet), potraživanja koja su dospjela na naplatu, fazu u kojoj je pravni spor te obzirom na osiguranja plaćanja (npr. mjenica).

(v) Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Grupa godišnje pregledava nefinansijsku imovinu vezano uz indikatore za umanjenje vrijednosti. Kod imovine gdje se takvi indikatori identificiraju, Grupa provodi testove umanjenja vrijednosti materijalne imovine kako bi procijenila ukoliko je knjigovodstvena vrijednost nadoknadiva. Za potrebe provođenja testova umanjenja vrijednosti, Grupa je identificirala jednu jedinicu koja generira novac, a koja se odnosi na glavni proizvodni pogon u Kutini.

Za glavni proizvodni pogon, kalkulacija nadoknadivog iznosa se temelji na trogodišnjoj projekciji finansijske uspješnosti Društva s temeljnom pretpostavkom da će Grupa nastaviti neograničeno poslovati. Kalkulacija nadoknade vrijednosti implicira terminalnu stopu rasta od 2% za novčane tokove nakon projiciranog perioda od 3 godine. Novčani tokovi su diskontirani uporabom diskontne stope koja odražava rizik predmetne imovine, a koja je za potrebe testa umanjenje vrijednosti aproksimirana kao ponderirani prosječni trošak kapitala za relevantan industrijski segment iznosi 12%. Osim diskontne stope, osnovne varijable koristene u modelu izračuna vrijednosti u upotrebi odnose se na očekivane cijene mineralnih gnojiva te cijene prirodnog plina preuzete iz relevantnih vanjskih izvora.

Osim osnovnog proizvodnog pogona, Grupa također posjeduje dva sporedna pogona koji su privremeno neoperativni, odnosno na minimalnoj razini iskoristivosti kapaciteta te za koje je Grupa u procesu razmatranja isplativosti nastavka/povećanja proizvodnje što u konačnici ovisi o dugoročnoj strategiji i ishodu procesa restrukturiranja, posebice ulasku strateškog partnera. Posljedično, Grupa ne provodi testove umanjenja vrijednosti na navedenoj imovini.

Tijekom 2016. i 2015. godine, Grupa nije knjižila umanjenje vrijednosti materijalne imovine. Uprava smatra da je knjigovodstvena vrijednost nefinansijske imovine nadoknadiva uzimajući u obzir zaključke donesene vezano uz korištenje pretpostavke o neograničenosti vremena poslovanja (vidi bilješku 2.4).

(vi) Racunovodstvo koncesijskog sporazuma

Značajan dio registrirane aktivnosti ovisnog društva Luka Šibenik d.o.o. se odvija na području pod koncesijom na pomorskom dobru. Prema Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama, pomorskim dobrom upravlja Lučka Uprava Šibenik, koja je Davatelj koncesije, dok je ovisno društvo Operator, odnosno koncesionar. Budući da je Grupa u većinskom vlasništvu države, te je posljedično i samo ovisno društvo u većinskom državnom vlasništvu, Grupa ne primjenjuje tumačenje IFRIC 12 *Sporazumi o koncesijama za usluge* u računovodstvu koncesijskog ugovora ovisnog društva s obzirom da primjena navedenog tumačenja nije obvezna za koncesijske ugovore između dviju strana u slučajevima kada su i strana koja dodjeljuje ugovor (Davatelj) te strana koja je koncesionar (Operator) obje iz javnog sektora.

Petrokemija d.d.

Bilješke (*nastavak*)

6 Određivanje fer vrijednosti

Grupa ima uspostavljen sustav kontrola u okviru mjerena fer vrijednosti koji podrazumijeva cjelokupnu odgovornost Uprave i funkcije financija vezanu uz nadziranje svih značajnijih mjerena fer vrijednosti, konzultiranje s vanjskim stručnjacima te, u kontekstu navedenog, izvještavanje o istome tijelima zaduženima za korporativno upravljanje.

Fer vrijednosti mjere se u odnosu na informacije prikupljene od trećih strana u kojem slučaju Uprava i funkcija financija ocjenjuju u kojoj mjeri dokazi prikupljeni od trećih strana osiguravaju da navedene procjene fer vrijednosti ispunjavaju zahtjeve MSFI-eva, uključujući i razinu iz hijerarhije fer vrijednosti u koju bi te procjene trebale biti klasificirane.

Sva značajnija pitanja vezana uz procjenu fer vrijednosti izvještavaju se Nadzornom i Revizorskom Odboru.

Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine u hijerarhiji fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli koji se koriste u tehnikama procjene kao što slijedi:

- *Razina 1* - kotirane cijene (nekorigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze.
- *Razina 2* - ulazne varijable koji ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o ulaznim varijablama za imovinu ili obveze koje su vidljive bilo izravno (npr. kao cijene) bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena).
- *Razina 3* - ulazne varijable za imovinu ili obveze koje se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive).

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem burze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, OTC derivativi) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su sve značajnije ulazne varijable za fer vrednovanje vidljive, procjena fer vrijednosti se kategorizira kao razina 2.

Ako se jedna ili više značajnih ulaznih varijabli ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, procjena fer vrijednosti kategorizira se kao razina 3.

Grupa je napravilo sljedeće značajnije procjene fer vrijednosti u okviru pripreme finansijskih izvještaja, a koje su detaljnije objašnjene u sljedećim bilješkama:

- bilješka 17: Finansijska imovina

Petrokemija d.d.
Bilješke (nastavak)

7 Prihodi od prodaje

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Prihodi od prodaje proizvoda i trgovачke robe	1.849.652	2.514.376
Prihodi od pružanja usluga	3.784	3.514
	1.853.436	2.517.890

Pregled prihoda od prodaje po tržištu:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Hrvatska	584.777	707.915
Slovenija	205.837	174.017
Bosna i Hercegovina	131.255	110.315
Srbija i Crna Gora	147.851	166.395
Makedonija	20.137	21.117
Prodaja u zemljama van regije	763.579	1.338.131
	1.853.436	2.517.890

8 Ostali prihodi

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Prihodi od prodaje sirovina	1.256	2.947
Prihod od izrade rezervnih dijelova	385	635
Prihod od upotrebe za vlastite potrebe	37.499	17.381
Naplata štete	10.067	5.054
Prihodi od izrade ambalaže	4.923	6.003
Inventurni viškovi	3.035	843
Prihod od ukidanja rezerviranja	3.693	-
Prihodi od prodaje materijalne imovine	3.863	23
Ostali prihodi	15.541	14.470
	80.262	47.356

9 Troškovi sirovina, materijala i usluga

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Troškovi sirovina i materijala	1.442.557	2.158.619
Troškovi prodane robe u veleprodaji i maloprodaji	3.792	13.750
Troškovi proizvodnih usluga	64.452	70.714
	1.510.801	2.243.083

Petrokemija d.d. Bilješke (*nastavak*)

10 Troškovi osoblja

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Plaće i naknade	126.976	128.443
Doprinosi na plaće	28.949	28.852
Ostali troškovi osoblja	48.517	46.443
	204.442	203.738

Broj zaposlenih na 31. prosinca 2016. u Grupi je bio 1.733 (2015.: 1.762).

Tijekom 2016. godine, Društvo je nastavilo plan restrukturiranja radne snage te provelo program zbrinjavanja viška zaposlenih u sklopu kojeg je isplatilo dodatne poticajne otpremnine u iznosu od 5,6 milijuna kuna, a koje su priznate unutar ostalih troškova osoblja.

11 Ostali troškovi poslovanja

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Vrijednosno usklađenje zaliha	143	81
Ostali porezi, naknade i takse	30.972	51.428
Ostali troškovi zaposlenih	13.853	14.138
Premije osiguranja	10.015	10.274
Povećanje rezerviranja	8.307	2.265
Bankarske usluge	4.376	1.797
Manjak gotovih proizvoda	2.517	3.048
Umanjenje vrijednosti potraživanja	18	922
Intelektualne usluge	591	995
Troškovi putovanja	413	487
Ostali troškovi	18.397	10.449
	89.602	95.884

Ostali porezi, naknade i takse uključuju 10.425 tisuća kuna (2015.: 28.739 tisuće kuna) naknada za emisiju stakleničkih plinova. Nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju Petrokemija d.d. kao operater postrojenja podliježe obvezi kupnje emisijskih jedinica.

12 Financijski prihodi i financijski troškovi

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Prihod od kamata	265	1.169
Pozitivne tečajne razlike	6.697	6.984
Ostali finansijski prihod	75	9.120
Ukupno finansijski prihodi	7.037	17.273
Nerealizirani gubici od finansijske imovine	-	(315)
Trošak kamata	(31.946)	(45.408)
Negativne tečajne razlike	(13.545)	(25.528)
Ukupno finansijski troškovi	(45.491)	(71.251)
Neto finansijski troškovi	(38.454)	(53.978)

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

13 Porez na dobit

Prikazano u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Tekući porez na dobit	97	416
Odgodeni porezi, neto	<u>237</u>	(67)
	<u>334</u>	349

Usklađenje efektivne porezne stope

Sljedeća tabela prikazuje usklade troška poreza prikazanog u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti sa zakonskom poreznom stopom:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Gubitak prije oporezivanja	(87.611)	(92.849)
Porez na dobit po stopi od 20% (2015.: 20%)	(17.522)	(18.570)
Porezno nepriznati rashodi i neoporezivi prihodi	735	325
Privremene razlike nepriznate kao odgodena porezna imovina	308	653
Iskorištenje privremenih razlika prethodno nepriznatih kao odgodena porezna imovina	(664)	(547)
Porezni gubitak nepriznat kao odgodena porezna imovina	<u>15.735</u>	17.769
Učinak promjene buduće porezne stope s 20% na 18% na nepriznate gubitke	1.758	-
Učinak primjene različitih poreznih stopa	<u>(16)</u>	719
Porez priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	<u>334</u>	349
Efektivna porezna stopa	0%	0%

Na datum izvještavanja, preneseni porezni gubici Grupe u iznosu od 1.042.457 tisuća kn (31. prosinca 2015.: 955.040 tisuća kn) nisu priznati kao odgodena porezna imovina budući da po mišljenju Uprave nije vjerojatno da će biti dostatne buduće oporezive dobiti kojom bi se iskoristili navedeni porezni gubici.

Porezna stopa na buduće oporezive dobiti za razdoblja koja završavaju nakon 31. prosinca 2016. godine promijenila se s 20% na 18%.

Porezna vrijednost raspoloživih poreznih gubitaka u budućim razdobljima jest kako slijedi:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Porezni gubitak iz 2012. - ističe 31. prosinca 2017.	32.028	35.843
Porezni gubitak iz 2013. - ističe 31. prosinca 2018.	58.703	65.225
Porezni gubitak iz 2014. - ističe 31. prosinca 2019.	64.954	72.171
Porezni gubitak iz 2015. - ističe 31. prosinca 2020.	15.992	17.769
Porezni gubitak iz 2016. - ističe 31. prosinca 2021.	<u>15.735</u>	-
	187.412	191.008

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

14 Nekretnine, postrojenja i oprema

(u tisućama kuna)

	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenje i oprema	Inventari i oprema	Investicije u tijeku	Predužmovi	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2015.	49.482	580.028	1.202.618	70.539	49.380	8.482	1.960.529
Povećanja	-	-	999	-	51.739 (39.977)	5.289	58.027
Prijenos	-	1.167	38.479	331 (564)	(17)	-	-
Prodaja i rashod	-	-	(1.651)	-	-	-	(2.232)
Na dan 31. prosinca 2015. godine	49.482	581.195	1.240.445	70.306	61.125	13.771	2.016.324
Akumulirana amortizacija							
Na dan 1. siječnja 2015.	-	323.594	931.787	47.063	-	-	1.302.444
Trošak amortizacije za godinu	-	19.282	67.269	4.661 (1.215) (561)	-	-	91.212 (1.776)
Prodaja i rashod	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2015. godine	49.482	238.319	997.841	51.163	-	-	1.391.880
Neto knjigovodsvena vrijednost							
Na dan 31. prosinca 2015. godine	49.482	238.319	242.604	19.143	61.125	13.771	624.444
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2016.	49.482	581.195	1.240.445	70.306	61.125	13.771	2.016.324
Povećanja	-	-	1.817	28	135.078 (161.789)	-	136.923
Prijenos	-	6.745	167.978	738 (438)	(13.672)	-	-
Prodaja i rashod	(975)	(2.334)	(5.647)	-	-	-	(9.394)
Na dan 31. prosinca 2016. godine	48.507	585.006	1.404.593	70.634	34.414	99	2.143.853
Akumulirana amortizacija							
Na dan 1. siječnja 2016.	-	342.876	997.841	51.163	-	-	1.391.880
Trošak amortizacije za razdoblje	-	18.708	58.768	3.949 (5.480) (436)	-	-	81.425 (6.695)
Prodaja i rashod	-	(779)	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2016. godine	48.507	224.801	353.464	15.958	34.414	99	677.243

Imovina u pripremi prvenstveno se odnosi na opremu za sanaciju i rekonstrukciju proizvodnih pogona.

Nekretnine Grupe opterećene su hipotekama u iznosu od 84.450 tisuća kuna (2015.: 75.770 tisuća kuna) kao osiguranjem za kredite i zajmove.
 Nekretnine, postrojenja i oprema Grupe uključuju neoperativnu imovinu neto knjigovodsvene vrijednosti u iznosu od 14.567 tisuća kuna (2015.: 16.483 tisuća kuna)
 koja se odnosi na postrojenja za proizvodnju fosforne kiseline te čadaru. Grupa je trenutno u procesu razmatranja isplativosti nastavka proizvodnje u navedenim
 postrojenjima što u koničnici ovisi o dugoročnoj strategiji Grupe. Grupa nije bila u mogućnosti izvršiti adekvatan test umanjenja vrijednosti i procijeniti nadoknadivu
 vrijednosti navedene neoperativne imovine..

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

15 Nematerijalna imovina

(u tisućama kuna)	Imovina u pripremi	Software i projektna dokumentacija	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2015.	3.933	23.542	27.475
Povećanja	1.566	15	1.581
Prijenos	(3.784)	3.784	-
Prodaja i rashod	-	(12)	(12)
Na dan 31. prosinca 2015.	1.715	27.329	29.044
Akumulirana amortizacija			
Na dan 1. siječnja 2015.	-	19.413	19.413
Trošak amortizacije za godinu	-	1.876	1.876
Prodaja i rashod	-	(12)	(12)
Na dan 31. prosinca 2015. godine	-	21.277	21.277
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.715	6.052	7.767
Na dan 31. prosinca 2015. godine			
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2016.	1.715	27.329	29.044
Povećanja	1.815	181	1.996
Prijenos	(10)	10	-
Prodaja i rashod	-	(59)	(59)
Na dan 31. prosinca 2016. godine	3.520	27.461	30.981
Akumulirana amortizacija			
Na dan 1. siječnja 2016.	-	21.277	21.277
Trošak amortizacije za razdoblje	-	1.659	1.659
Prodaja i rashod	-	(59)	(59)
Na dan 31. prosinca 2016. godine	-	22.877	22.877
Neto knjigovodstvena vrijednost	3.520	4.584	8.104
Na dan 31. prosinca 2016. godine			

Nematerijalna imovina u pripremi prvenstveno se odnosi na izradu projektne dokumentacije. Projektna dokumentacija odnosi se na studiju smanjenja emisije amonijaka na postrojenju UREA te studiju apsorpcije plinova na postrojenju NPK 1.

16 Ovisna društva

Na datum izvještavanja Društvo drži sljedeće vlasničke udjele u ovisnim društvima:

Naziv ovisnog društva	Vlasnički udio u %	31.12.2016.	31.12.2015.
Petrokemija d.o.o., Novi Sad	100%	100%	100%
Restoran Petrokemija d.o.o., Kutina	100%	100%	100%
Petrokemija Agro Trade d.o.o.	100%	100%	100%
Luka Šibenik d.o.o.	80%	80%	80%

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

17 Financijska imovina

	31.12.2016. '000 kn	31.12.2015. '000 kn
Dugotrajna financijska imovina		
Ulaganja u ostale vlasničke instrumente	8	8
Kratkotrajna financijska imovina		
Dani depoziti	1.011	3.621
Financijska imovina koja se drži radi trgovana	<u>32.621</u>	26.546
	33.632	30.167

Financijska imovina koja se drži radi trgovana odnosi se na udjele u novčanim fondovima. Ulaganja u ostale vlasničke instrumente odnose se na manjinski udio u TV Moslavina, Kutina. Depoziti se odnose na depozite u bankama čija je inicijalna ročnost kraća od 3 mjeseca.

Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost udjela u novčanim fondovima temelji se na tržišnim cijenama na datum bilance. Sukladno korištenim ulaznim varijablama, procjena je kategorizirana u hijerarhiji fer vrijednosti kao razina 1 (vidi bilješku 6). Ulaganja u ostale vlasničke instrumente za koje ne postoji aktivno tržiste vode se po trošku stjecanja i redovito testiraju na umanjenje vrijednosti.

18 Zalihe

	31.12.2016. '000 kn	31.12.2015. '000 kn
Sirovine i materijal	109.987	111.597
Proizvodnja u tijeku	20.229	23.266
Gotovi proizvodi	164.943	257.109
Trgovačka roba	864	1.160
Rezervni dijelovi	95.024	93.662
Predujmovi	<u>10.621</u>	600
	401.668	487.394

Rezervni dijelovi uključuju pomoćnu opremu koja se može koristiti isključivao uz opremu za koju je namijenjena te bi trebala biti klasificirana u sklopu postrojenja i opreme. Grupa je trenutno u postupku utvrđivanja vrijednosti zaliha rezervnih dijelova koje je potrebno iz kratkotrajne imovine klasificirati u dugotrajnu imovinu kao dio postrojenja i opreme.

19 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31.12.2016. '000 kn	31.12.2015. '000 kn
Kratkotrajna potraživanja		
Potraživanja od kupaca	124.244	116.992
Potraživanja od kupaca dana u faktoring	-	2.300
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	<u>(106.198)</u>	(106.276)
Neto potraživanja od kupaca	18.046	13.016
 Unaprijed plaćeni troškovi	298	30
Potraživanja za poreze i doprinose	35.589	63.170
Primljene mjenice	-	215
Potraživanja od zaposlenika	7	13
Ostala potraživanja	25.514	232
	79.454	76.676

Petrokemija d.d. Bilješke (nastavak)

19 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca tijekom godine bilo je kako slijedi:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Stanje na početku razdoblja	106.276	109.389
Povećanje	18	922
Naplaćeno	(37)	(149)
Isknjiženje za nenaplativo	(59)	(3.886)
Stanje na kraju razdoblja	106.198	106.276

Troškovi od umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca prikazani su u bilješci „Ostali troškovi poslovanja“. Starosna struktura potraživanja od kupaca (uključujući faktoring) na datum izvještavanja prikazana je u nastavku:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Nedospjelo	10.958	10.194
Dospjelo 0-120 dana	5.874	1.730
Dospjelo 121-180 dana	136	249
Dospjelo 181-360 dana	355	1.769
Dospjelo preko jedne godine	106.921	105.350
	124.244	119.292

Potraživanja od kupaca (uključujući faktoring) denominirana su u sljedećim valutama:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Hrvatska (HRK)	114.956	110.651
Europska unija (EUR)	7.100	5.263
SAD (USD)	2.188	3.378
	124.244	119.292

20 Novac i novčani ekvivalenti

	31.12.2016. '000 kn	31.12.2015. '000 kn
Novac na računima u bankama	24.455	9.419
Novac u blagajni	7	5
Novac i novčani ekvivalenti prikazani u izvještaju o finansijskom položaju	24.462	9.424
Dani depoziti	1.011	3.621
Novac i novčani ekvivalenti prikazani u izvještaju o novčanom toku	25.473	13.045

Novac u banci odnosi se na novčane račune u komercijalnim bankama koji nose prosječnu kamatnu stopu u rasponu od 0,01% do 0,1% na godišnjoj razini. Depoziti se odnose na depozite u bankama čija je inicijalna ročnost kraća od 3 mjeseca.

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

21 Dionički kapital

	31.12.2016. '000 kn	31.12.2015. '000 kn
--	------------------------	------------------------

Upisani kapital	386.135	386.135
-----------------	----------------	---------

Struktura vlasništva na datum izvještavanja bila je kako slijedi:

Vlasnička struktura	31.12.2016.		31.12.2015.	
	Broj dionica	% vlasništva	Broj dionica	% vlasništva
CERP/RH	10.277.975	79,85%	10.277.975	79,85%
Societe Generale-Splitska banka d.d./AZ OMF	399.932	3,11%	399.932	3,11%
Addiko bank d.d./PBZ Croatia osiguranje d.d. OMF	366.431	2,85%	366.431	2,85%
Societe Generale-Splitska banka d.d.	332.883	2,59%	332.883	2,59%
/Erste Plavi OMF				
HPB d.d./Kapitalni fond d.d.	126.713	0,98%	126.713	0,98%
PBZ d.d./State street client account	121.585	0,94%	125.804	0,98%
HPB d.d./Fond za financiranje razgradnje NEK	97.200	0,76%	97.200	0,76%
Zagrebačka banka d.d./AZ profit dobrovoljni mirovinski fond	-	0,00%	45.638	0,35%
Zagrebačka banka d.d./State street bank and trust company	34.030	0,26%	43.425,00	0,34%
OTP banka d.d.	31.250	0,24%	-	0,00%
PBZ d.d./Skrbnički zbirni račun klijenta	30.616	0,24%	42.062	0,33%
Ostali dioničari	1.052.565	8,18%	1.013.117	7,87%
Ukupno	12.871.180	100,00%	12.871.180	100,00%
Uplaćene, a neregistrirane dionice	-	-	-	-
Ukupno dionički kapital	12.871.180		12.871.180	

Dionički kapital Društva sastoji se od 12.871.180 redovnih dionica (31. prosinca 2015.: 12.871.180 dionica) nominalne vrijednosti od 30 kuna (31. prosinca 2015.: 30 kuna) po dionici.

Naknadno na smanjenje temeljnog kapitala provedeno tijekom 2014. godine, Društvo je u dva kruga povećalo dionički kapital za iznos od 253.042 tisuća kuna izdavanjem 8.434.733 redovnih dionica nominalne vrijednosti 30 kuna po dionici. Istovremeno, ostale rezerve Društva smanjene su za 240 tisuća kuna, a što se odnosi na troškove izdanja redovnih dionica. Navedeno povećanje dioničkog kapitala nije registrirano na Trgovačkom sudu na 31. prosinca 2014. te se uglavnom odnosi na dokapitalizaciju od strane države. Dana 18. veljače 2015. godine u sudskom registru Trgovačkog suda izvršen je upis povećanja temeljnog kapitala te su navedene dionice registrirane, a trošak registracije temeljnog kapitala u iznosu od 744 tisuće kuna priznat unutar ostalih rezervi.

22 Zarada/(gubitak) po dionici

Osnovna zarada/(gubitak) po dionici

Osnovna zarada po dionici izračunava se na način da se neto dobit, odnosno, gubitak Grupe podijeli s prosječno ponderiranim brojem ukupnih redovnih dionica umanjenim za ponderirani prosječni broj redovnih dionica koje je Grupa kupila i drži kao vlastite dionice.

	31.12.2016.	31.12.2015.
Gubitak raspodjeljiv dioničarima matice (u tisućama kuna)	(87.806)	(93.341)
Ponderirani broj registriranih dionica	12.871.180	12.871.180
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u kunama	(6,82)	(7,25)

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

23 Krediti i zajmovi

	31.12.2016. '000 kn	31.12.2015. '000 kn
--	------------------------	------------------------

Dugoročni krediti

Banke	78.273	34.261
Ostali primljeni krediti	95.833	95.833
	174.106	130.094

Kratkoročni krediti

Banke	244.274	91.295
Obveze za faktoring	3.910	2.300
Ostali primljeni krediti	225.164	142.583
	473.348	236.178
Ukupno krediti	647.454	366.272

Ročnost otplate kredita i zajmova na datum izvještavanja bile su kako slijedi:

	31.12.2016. '000 kn	31.12.2015. '000 kn
--	------------------------	------------------------

Do 1 godine	473.348	236.178
Od 1 do 2 godine	73.977	81.663
Od 2 do 5 godina	76.730	48.431
Preko 5 godina	23.399	-
	647.454	366.272

Bankovni krediti

Krediti od banaka u iznosu od 93.426 tisuća kuna (2015.: 108.889 tisuća kuna) imaju varijabilnu kamatnu stopu. Varijabilne kamatne stope na bankovne kredite prikazane u prethodnoj tablici bile su u rasponu od 4,58% do 5,65%.

Krediti od banaka u iznosu od 227.709 tisuća kuna (2015.: 15.833 tisuća kuna) imaju fiksnu kamatnu stopu. Fiksne kamatne stope na bankovne kredite prikazane u prethodnoj tablici bile su u rasponu od 5,40% do 8,00%.

Većina bankovnih kredita korištena je kako bi se zatvorili krediti dobavljača u iznosu od 170.000 tisuća kuna kao i dopsjeli obveze prema dobavljačima u iznosu od 31.268 tisuća kuna. Navedene transakcije provedene su direktnim transferom novca sa banke na dobavljače te se s perspektive Grupe tretiraju kao nenovčane transakcije.

Osiguranja

Krediti i zajmovi osigurani su hipotekama nad nekretninama Grupe u iznosu od 84.450 tisuća kuna te zalihami sirovina i gotovih proizvoda u iznosu od 134.431 tisuća kuna kao i s mjenicama i zadužnicama.

Obveze za faktoring

Obveze za faktoring odnose se na kratkoročno financiranje operativnih novčanih tokova vezanih uz potraživanja od kupaca. Ugovori o faktoringu sklopljeni su s pravom regresa gdje rizik naplate potraživanja od kupaca u konačnici snosi Grupa. Troškove financiranja faktoringa u potpunosti snosi kupac.

Ostali primljeni krediti

Ostali primljeni krediti se odnose na kredit od osiguravajućeg društva u iznosu od 18.000 tisuća kuna (2015.: 2.055 tisuća kuna) po fiksnoj kamatnoj stopi od 6% te na kredite dobavljača. Kao sredstvo upravljanja tekućom likvidnosti, Grupa je dio svojih obveza prema dobavljačima u iznosu od 298.725 tisuća kuna (2015.: 108.525 tisuća kuna) po dospjeću pretvorila u kratkoročne kredite putem sklapanja sporazuma o otplati duga s dobavljačima uz prosječnu kamatnu stopu u rasponu od 6% do 9% na godišnjoj razini. Dodatno, tijekom godine iznos od 170.000 tisuća kuna bankovnih kredita iskorišten je za podmirenje kredita dobavljača kroz direktni transfer novca od banaka dobavljačima.

Na datum izvještavanja, Grupa ima ukupno 302.997 tisuća kuna (2015.: 236.361 tisuće kuna) kredita prema dobavljačima.

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

23 Krediti i zajmovi (nastavak)

Uvjeti zaduženja

U lipnju 2016. Grupa je osigurala kredit u iznosu od 200 milijuna kuna od Hrvatske Banke za Obnovu i Razvoj (HBOR) za koje je kredit jamac Hrvatska Vlada. Kredit nosi fiksnu kamatnu stopu te je denominiran u eurima i otplativ u kvartalnim ratama počevši od 30. travnja 2019. godine.

Prema ugovoru o kreditu s HBOR-om, Grupa je obvezna održavati "Pokazatelj pokrića otplate duga" (PPOD) na minimalnoj razini od 1,1 koji predstavlja omjer konsolidiranih neto operativnih prihoda i ukupnog iznosa otplate duga uključujući glavnici i kamatu. Također, Grupa je obvezna održavati omjer konsolidiranog neto duga i EBITDA-e na maksimalnoj razini od 6,0.

Kao posljedica finansijske pozicije Grupe i njenih rezultata poslovanja, testiranjem na bazi ostvarenih podataka za dvanaest mjeseci 2016. godine, ocijenjeno je da Grupa na dan 31.12.2016. godine ne udovoljava navedenim uvjetima, a prosudbom finansijskih pokazatelja za prvo tromjeseče 2017. godine, dolazi se do prosudbe kako niti na 31.ožujka 2017. godine Grupa ne bi udovoljila uvjetima zaduženja tako da bi kredit mogao odmah postati naplativ, bilo od Grupe ili od jameca. Grupa je u redovitom kontaktu s HBOR-om te dosadašnja komunikacija ukazuje na to da je vjerovnik sklon zadržati ugovorenu ročnost kredita i u tom smislu je odobrio odgodu od penalizacije vezano uz nepridržavanje uvjeta zaduženja na 31. prosinca 2016. godine. Međutim, budući da ne postoji garancija da će Grupa dobiti takvu odgodu i u narednim kvartalnim razdobljima 2017. godine, odnosno sve dok se na ugovorenim finansijskim pokazateljima ne pokažu učinci programa restrukturiranja Društva, koji je u pripremi. Posljedično tome, navedeni kredit u cijelosti je klasificiran kao kratkoročan u finansijskim izvještajima.

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

24 Rezerviranja

(u tisućama kuna)	Jubilarne nagrade	Otpremnine	Sudski sporovi	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2015.				
Dugoročni dio	7.421	3.152	966	11.539
Stanje 1. siječnja 2016.	7.421	3.152	966	11.539
Povećanje	2.083	360	-	2.443
Iskorišteno	(778)	(8)	(177)	(963)
Na dan 31. prosinca 2016.	8.726	3.504	789	13.019
Na dan 31. prosinca 2016.				
Dugoročni dio	8.726	3.504	789	13.019

Pravni postupci

Postoji određeni broj pokrenutih pravnih postupaka protiv Grupe u manjim iznosima, kao i onih koje je Društvo pokrenulo protiv drugih. Ukupno je rezervirano 385 tisuća kuna vezano uz pravne sporove. Uprava vjeruje da po osnovi sudske postupaka u tijeku neće nastati značajni troškovi iznad onih koji su rezervirani na datum izvještavanja.

Jubilarne nagrade i otpremnine

Sukladno kolektivnom ugovoru koji je potpisalo, Grupa ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada, otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Prema navedenom ugovoru, ukoliko zaposlenici odlaze u redovnu mirovinu (bez poticajne otpremnine) isplaćuje im se 8 tisuća kuna neto. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema.

Obvezu za ova dugoročna primanja radnika mjeri nezavisni aktuar na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontnu stopu koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganju u državne obveznice. Ulagne varijable za aktuarski izračun rezervacije za jubilarne nagrade i otpremnine:

	<i>Procjena</i>	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Diskontna stopa	3,0%	4,0%
Stopa fluktuacije	3,4%	3,7%

25 Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	31.12.2016. '000 kn	31.12.2015. '000 kn
Obveze prema dobavljačima	289.059	512.987
Obveze za plaće i ostale naknade zaposlenicima	22.872	17.247
Obveze za kamate	3.065	335
Obveze za doprinose i ostale pristojbe	6.749	7.616
Primljeni predujmovi	136.969	127.349
Ostalo	60.026	59.726
	518.740	725.260

Tijekom 2016. Grupa je u sklopu plana likvidnosti reprogramirala i reklassificirala dug prema dobavljačima prirodnog plina u iznosu od 298.725 tisuća kuna (2015.: 108.525 tisuća kuna) u kratkoročne kredite potpisivanjem ugovora o kreditima s dobavljačima prirodnog plina. Iznos ostalih obveza sadrži obvezu kupnje emisijskih jedinica u iznosu 57.851 tisuću kuna (2015: 53.443 tisuće kuna).

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

26 Upravljanje rizicima

Upravljanje financijskim rizicima

Kategorije financijskih instrumenata su kako slijedi:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Kratkotrajna financijska imovina	33.632	30.167
Potraživanja od kupaca	18.046	13.016
Primljene mjenice	-	215
Novac i novčani ekvivalenti	24.462	9.424
Ukupno zajmovi i potraživanja	76.140	52.822
Ukupno financijska imovina	76.140	52.822
Obveze po kreditima	647.454	366.272
Obveze prema dobavljačima	289.059	512.987
Ukupno financijske obveze po amortiziranom trošku	936.513	879.259
Ukupno financijske obveze	936.513	879.259

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza se određuje kako slijedi:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente

Financijski instrumenti koji se drže do dospijeća u normalnom poslovanju su knjiženi po trošku nabave ili neto iznosu smanjenom za otplaćeni dio. Fer vrijednost je određena kao iznos po kojem se financijski instrument može prodati trgovanjem između dobrovoljnih poznatih stranaka po tržišnim uvjetima, osim u slučaju prodaje pod prisilom ili radi likvidacije. Fer vrijednost financijskog instrumenta je ona koja je kotirana na tržištu vrijednosnica ili ona koja je dobivena korištenjem metode diskontiranog novčanog toka.

Na dan 31. prosinca 2016. iskazani iznosi novca, kratkoročnih depozita, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica i ostalih financijskih instrumenata odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ove imovine i obveza i zbog toga što većina kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza nosi varijabilne kamatne stope.

Na izvještajne datume, knjigovodstvena vrijednost kredita banaka i ostalih kredita približna je njihovoj fer vrijednosti budući da većina tih zajmova nosi varijabilnu kamatnu stopu ili fiksnu kamatnu stopu koja je približna trenutnim tržišnim kamatnim stopama ili je naplativa na poziv (u slučaju nepridržavanja uvjeta zaduženja kao što je opisano ranije).

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

26 Upravljanje rizicima (nastavak)

Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Grupa upravlja rizikom likvidnosti prateći neto kratkotrajnu poziciju i adresirajući očekivane tekuće deficitne likvidnosti. Kao dio svojih ugovornih obveza za kredite, Grupa prati i uvjete zaduženja.

Analiza rizika likvidnosti

Tablice u nastavku prikazuju ugovorna dospijeća financijskih obveza i financijske imovine Grupe iskazanih u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Tablice su izrađene na temelju nediskontiranih novčanih tokova do dospijeća te uključuju i novčane tokove po glavnici i kamatama.

na dan 31. prosinca 2016.	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	do godinu dana	1 - 2 godine	2 - 5 godina	preko 5 godina
(u tisućama kuna)						

Imovina koja ne nosi kamatu:

Potraživanja od kupaca	18.046	18.046	18.046	-	-	-
	18.046	18.046	18.046	-	-	-

Kamatonosna imovina:

Kratkotrajna financijska imovina	33.632	33.800	33.800	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	24.462	24.584	24.584	-	-	-
	58.094	58.384	58.384	-	-	-
	76.140	76.430	76.430	-	-	-

na dan 31. prosinca 2016.	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	do godinu dana	1 - 2 godine	2 - 5 godina	preko 5 godina
(u tisućama kuna)						

Obveze koje ne nose kamatu:

Obveze po kreditima	3.910	3.910	3.910	-	-	-
Obveze prema dobavljačima	289.059	289.059	289.059	-	-	-
	292.969	292.969	292.969	-	-	-

Kamatonosne obveze:

Obveze po kreditima	643.544	730.679	506.192	89.433	108.204	26.850
	643.544	730.679	506.192	89.433	108.204	26.850
	936.513	1.023.648	799.161	89.433	108.204	26.850

Cilj Grupe je osigurati dostatnu likvidnost kroz financiranje od strane banaka i dobavljača, faktoring potraživanja te avansna plaćanja s ciljem podmirivanja svojih obveza kako one dospievaju.

Kontinuirano snižavanje cijena na tržištu mineralnih gnojiva u kombinaciji s vanjskim pritiscima od strane konkurenčije, postavilo je značajan pritisak na likvidnost i solventnost Grupe. Grupa ima značajne iznose kredita koji dospievaju u 2017. godini koje vjerojatno neće biti u mogućnosti servisirati ukoliko se ne provede šire restrukturiranje poslovanja Grupe. Grupa je pripremila nacrt plana restrukturiranja te su trenutno u tijeku pregovori s ključnim dionicima, Hrvatskom Vladom i dobavljačima prirodnog plina, vezano uz restrukturiranja poslovanja Grupe i osiguranje likvidnosti dostatne za održivo poslovanje. Vidi bilješku 2.4 za više detalja.

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

26 Upravljanje rizicima (nastavak)

Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izložena kamatnom riziku budući da se zadužuje i po fiksnim, ali i po promjenjivim kamatnim stopama. Varijabilne kamatne stope koje su na datum izvještavanja bile primjenjive na relevantni dio zaduženja Grupe bazirane su na sljedećem:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
Krediti banaka bazirani na Trezorskim zapisima Ministarstva finančnica	93.426	108.889
	93.426	108.889

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještavanja. Za promjenjive kamatne stope, analiza je pripremljena na način da je izračunat učinak razumno mogućeg povećanja kamatnih stopa kod zaduženja s varijabilnim kamatnim stopama na očekivane ugovorne novčane tokove takvih zaduženja u odnosu na one koji su izračunati primjenom kamatne stope primjenjive na kraju trenutnog razdoblja izvještavanja. Pri internom izvještavanju kamatnog rizika ključnom rukovodstvu, koristi se povećanje/smanjenje od 100 baznih poena što predstavlja realno moguću promjenu kamatnih stopa prema procjeni Uprave.

Procijenjeni učinak realno moguće promjene kamatnih stopa na rezultat Grupe prije poreza za izvještajna razdoblja je kako slijedi:

na dan 31. prosinca 2016.	Ugovoreni novč. tokovi	do 6 mjeseci	od 6 do 12 mjeseci	od 1 do 2 mjeseci	od 2 do 5 mjeseci	preko 5 godina
Prema trenutno primjenjivim kamatnim stopama	100.743	28.519	21.917	22.846	27.461	-
Prema trenutno primjenjivim kamatnim stopama + 1%	102.170	28.920	22.201	23.206	27.843	-
Efekt povećanja kamatnih stopa za 1%	(1.427)	(401)	(284)	(360)	(382)	-

Grupa se trenutno ne štiti od kamatnog rizika budući da se procjena mogućeg učinka promjena kamatnih stopa ne smatra značajnom.

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

26 Upravljanje rizicima (nastavak)

Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

Upravljanje valutnim rizikom

Grupa određene transakcije obavlja u stranoj valuti te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Imovina 2016. '000 kn	2015. '000 kn
Europska unija (EUR)	8.208	19.221
SAD (USD)	2.602	3.381
	10.810	22.602
	Obveze 2016. '000 kn	2015. '000 kn
Europska unija (EUR)	103.972	103.899
SAD (USD)	148.319	90.203
	252.291	194.102

Analiza izloženosti valutnom riziku

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na euro i američki dolar, zbog činjenice da se većina transakcija sa stranim kupcima denominira u euru i američkom dolaru. Krediti i zajmovi denominirani su u hrvatskim kunama te Grupa u tom pogledu nije izložena valutnom riziku. Sljedeća tablica prikazuje primjenjivi tečaj kune u odnosu na euro i dolar tijekom izvještajnog perioda:

	Spot valutni tečaj		Prosječni valutni tečaj	
	31.12.2016.	31.12.2015.	2016.	2015.
EUR	7,557787	7,635047	7,529383	7,609601
USD	7,168536	6,991801	6,803718	6,862262

U sljedećoj tablici analizirana je osjetljivost Grupe na povećanje tečaja kune od 1% u odnosu na euro i 10% u odnosu na američki dolar kao procjenu realno mogućeg povećanja tečaja navedenih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

	Utjecaj valute EUR	
	2016. '000 kn	2015. '000 kn
(u tisućama kuna)		

Povećanje/(smanjenje) neto rezultata (958) (847)

	Utjecaj valute USD	
	2016. '000 kn	2015. '000 kn

Povećanje/(smanjenje) neto rezultata (14.572) (8.682)

Grupa se trenutno ne štiti od valutnog rizika vezanog uz euro budući da je lokalna valuta vezana uz euro, ali procjenjuje potrebu za zaštitom od valutnog rizika vezanog uz američki dolar s obzirom na nedavnu volatilnost ove valute i izloženost prema istoj koja proizlazi iz cijene plina kao glavne sirovine koja je dijelom vezana uz tečaj američkog dolara.

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

26 Upravljanje rizicima (nastavak)

Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe koji utječe na eventualni finansijski gubitak Grupe.

Na izloženost Grupe kreditnom riziku uglavnom utječu individualne karakteristike pojedinog kupca.

Demografija kupaca, uključujući rizik industrije i zemlje u kojoj kupac posluje, ima manji utjecaj na kreditni rizik.

Grupa ima kreditnu politiku po kojoj se bonitet svakog kupca analizira na individualnoj osnovi prije određivanja uvjeta plaćanja i uvjeta isporuke za kupca. Grupa određuje ispravak vrijednosti kupaca kao procjenu očekivanih gubitaka od potraživanja od kupaca te ostalih potraživanja i ulaganja.

Ukupna izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja je kako slijedi:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Nedospjelo	10.958	10.194
Dospjelo 0-120 dana, a neumanjeno	5.874	1.730
Dospjelo preko 120 dana, a neumanjeno	1.214	1.092
Ukupno potraživanja od kupaca	18.046	13.016
Novac u banci (uključujući depozite)	25.466	13.040
Ukupna izloženost kreditnom riziku	43.512	26.056

Dospjela potraživanja preko 120 dana uključuju 723 tisuće kuna potraživanja dospjelih preko 360 dana koja nisu umanjena te za koje Uprava smatra da su nadoknadiva.

Upravljanje operativnim rizicima

Rizik koncentracije prodaje

Grupa ostvaruje 32% (2015.: 31%) prihoda od prodaje prema domaćim kupcima dok 68% (2015.: 69%) prihoda od prodaje ostvaruje od prodaje stranim kupcima (u smislu geografske lokacije kupaca). Grupa određuje prodajne cijene prema kupcima u skladu s makroekonomskim uvjetima koje prevladavaju na svakom od tržištu gdje su kupci locirani.

Grupa ima značajnu koncentraciju prihoda na nekoliko kupaca pri čemu približno 45-50% prihoda generira pet najvećih kupaca. Posljedično tome, kapacitet Grupe da generira prihode uvelike ovisi o kvaliteti njenih odnosa sa svojim ključnim kupcima, njihovoj finansijskoj stabilnosti ili vjerljivosti da kupci promjene dobavljača uslijed povećanih konkurentskih pritisaka i nemogućnosti Grupe da osigura konkurentne cijene zbog svoje opterećene pozicije likvidnosti.

Grupa upravlja ovim rizikom kroz aktivnu i učestalu komunikaciju s ključnim kupcima, stjecanje novih kupaca te kroz praćenje relevantnih konkurenata i tržišnih uvjeta kako na lokalnoj tako i na međunarodnoj razini.

Cjenovni rizik

Opskrba ključne sirove za proizvodnju Grupe, prirodnog plina, ovisi o dva glavna dobavljača koji su također najveći vjerovnici Grupe s udjelom od 33% ukupnih obveza. Usljed produženih plaćanja prema dobavljačima zbog opterećene pozicije likvidnosti, pristup opskrbi prirodnim plinom po tržišnim cijenama je ograničen i stvara dodatni pritisak na marže proizvoda.

Grupa nastoji upravljati ovim rizikom stvaranjem dugoročnih strateških odnosa s ključnim dobavljačima te je u procesu pregovora oko smanjenja cijene prirodnog plina kao preduvjeta stvaranja uvjeta za održiv nastavak poslovanja.

Društvo ima ulaganja u novčane fondove koji su izloženi cjenovnom riziku. Promjene u tržišnim vrijednostima udjela u novčanim fondovima za 1% umanjili bi rezultat Društva za 326 tisuća kuna (2015: 265 tisuća kuna).

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

27 Ugovorne i kapitalne obveze

Opskrba plinom

Grupa ima ugovornu obvezu za kupovinu prirodnog plina s dobavljačima INA d.d. u kojoj Republika Hrvatska ima vlasnički udio od 44,8% i Prvo plinarsko društvo d.o.o. iz Vukovara. Prema ugovorima trenutno na snazi, Grupa ima obvezu kupnje cijelokupne količine prirodnog plina potrebnog u proizvodnom ciklusu od navedenih dobavljača od čega će se dio nabavljati po cijeni zasnovanoj na kombinaciji „oil index formule“ i spot cijene plina, a dio po fiksnoj cijeni plina. Navedene ugovorne obveze ističu 1. listopada 2017. godine. Društvo se do trenutka isteka ugovora obvezalo nabaviti minimalno 465,8 milijuna m³ prirodnog plina što prema spot cijenama na tržištu na 31. prosinca 2016. godine iznosi otprilike 640 milijuna kuna.

Kapitalne obveze

Grupa planira značajna ulaganja u proizvodni proces koji se tiču zakonodavnog okvira zaštite okoliša kao i tehnološke obnove ključnih proizvodnih procesa (modernizacija proizvodnje amonijaka). U sklopu navedenog Grupa je obvezna do kraja 2018. godine osigurati 190 milijuna kuna kapitalnih ulaganja u ekološku učinkovitost postrojenja sukladno Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša. Uz navedeno, Grupa očekuje da će u navedenom periodu biti potrebno dodatnih 60 milijuna kuna izdataka vezano uz redovna ulaganja u proizvodne kapacitete kako bi se održala proizvodna konkurentnost.

Ugovor o prvenstvenoj koncesiji

Na temelju anksa Ugovora o prvenstvenoj koncesiji ovlaštenik koncesije Luka Šibenik d.o.o. ima obvezu ulaganja u modernizaciju i kapacitete lučke djelatnosti u ukupnom iznosu od 115.725 tisuća kuna kao preduvjet zadržavanja koncesije. Dinamika i iznosi ugovornih obveza su kako slijedi:

31.12.2016.
'000 kn

2012.-2017.	30.100
2017.-2020.	32.745
2020.-2025.	35.780
2025.-2026.	6.000
2026.-2029.	11.100
	115.725

28 Povezana društva

Petrokemija d.d. u značajnom je vlasništvu Republike Hrvatske koja putem Centra za restrukturiranje i prodaju („CERP“) drži udio od 79,85% u temeljnog kapitalu i glasačkim pravima Društva te time ima značajni utjecaja na poslovanje Društva.

Grupa smatra da su mu izravno povezane osobe njezini ključni dioničari (vidi bilješku 21) i pravne osobe pod njihovom kontrolom ili utjecajem (ovisna i pridružena društva); ključni management (vidi niže); uži članovi obitelji ključnog managementa; te pravne osobe koje su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog managementa i užih članova njihovih obitelji, sukladno odredbama navedenim u Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 *Objavljivanje povezanih stranaka* („MRS 24“).

Nadalje, s obzirom na značajni utjecaj države u vlasništvu, Grupa je u povezanom odnosu s državnim institucijama i društvima gdje država drži većinski udio ili ima značajan utjecaj.

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

28 Povezana društva (nastavak)

Transakcije s državnim povezanim društvima

Obzirom da je Grupa u većinskom državnom vlasništvu ono je također u povezanom odnosu s državnim institucijama i ostalim društvima u većinskom državnom vlasništvu ili društvima u kojima država ima značajan utjecaj. U svrhu objava transakcija s povezanim društvima, Društvo ne smatra rutinske transakcije (kao plaćanje poreza, pristojbi i sl.) s raznim lokalnim društvima (u direktnom ili indirektnom u vlasništvu Države) ili s drugim državnim tijelima transakcijama s povezanim društvima.

Značajnije transakcije koje Grupa ima s državnim poduzećima odnose se na kupnju plina koji je osnovna sirovina u proizvodnom ciklusu Grupe, usluge teretnog željezničkog prijevoza te opskrbe električnom energijom. Grupa se također djelomično financira od strane banke koja je u većinskom vlasništvu države. Tijekom 2016. godine, Grupa je imala sljedeće transakcije s državnim povezanim društvima:

	2016. '000 kn	2015. '000 kn
<i>Lučka uprava Šibenik</i>		
Naknade za koncesiju	225	971
Obveze na 31. prosinca	-	366
<i>HBOR</i>		
Krediti i zajmovi na 31. prosinca	222.701	-
Trošak kamata	3.098	-
<i>INA d.d.</i>		
Kupnja plina, ostalih sirovina i usluga	487.475	704.579
Obveze na 31. prosinca	53	172.390
Krediti i zajmovi na 31. prosinca	152.510	107.195
Trošak kamata	13.848	13.848
<i>HŽ Cargo d.o.o.</i>		
Kupnja usluga prijevoza	64.494	81.278
Obveze na 31. prosinca	6.278	8.530
<i>HEP Opskrba d.o.o.</i>		
Kupnja struje	17.765	21.937
Obveze na 31. prosinca	2.812	3.425
<i>HPB d.d.</i>		
Krediti i zajmovi na 31. prosinca	-	-
Trošak kamata	-	6.119

Transakcije s ključnim rukovodstvom i članovima Nadzornog odbora

Naknade Upravi odnose se na redovite mjesечne izdatke za plaću i ostale primitke u naravi. Tijekom 2016. godine isplaćeno je ukupno 3.291 tisuća kn (2015.: 3.506 tisuća kn) naknada ključnom rukovodstvu koje broji 4 ljudi (2015.: 4 ljudi).

Nadalje, tijekom 2016. godine isplaćeno je ukupno 485 tisuća kn (2015.: 204 tisuća kn) naknada Nadzornom odboru.

Petrokemija d.d.

Bilješke (nastavak)

29 Potencijalne obveze

Rezerviranja za zaštitu okoliša

Grupa je tijekom niza godina u sklopu dijela proizvodnog ciklusa formirala odlagalište nusproizvoda fosfogipsa za koje ima obvezu sanacije zemljišta i zatvaranja odlagališta u skladu s planom sanacije. Trenutno, Grupa nema detaljni plan sanacije no procjenila je okvirni trošak sanacije i zatvaranja prema studiji relevantnog stručnjaka. Međutim, pravni okvir ne definira jasno period u kojem je potrebno provesti sanaciju niti jasno propisuje metodu prema kojoj bi se sanacija trebala provesti.

Nadalje, kako je objašnjeno u nastavku, odlagalište ima potencijal, iako ograničen, za komercijalnu upotrebu kao sirovina u građevinarstvu te Grupa također razmatra mogućnost potencijalnog produljenja roka za sanaciju. Sukladno navedenom, osim preliminarne procijene relevantnih stručnjaka Grupa nije pripremila detaljan plan sanacije niti priznala rezervaciju za sanaciju.

Ograničenja vezana uz procjenu troškova sanacije i zatvaranja

Prema trenutno važećem Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, fosfogips spada u kategoriju neopasnog otpada te za njegovo odlaganje Grupa posjeduje dozvole izdane od Ministarstva zaštite okoliša. S obzirom na tip odlagališta, trenutno su na raspolaganju tri modela, odnosno, varijante sanacije i zatvaranja čiji odabir naposljetku ovisi i o odlukama resornih ministarstava, a što u konačnici uvjetuje i visinu troškova sanacije:

- *Varijanta 1*

Ova varijanta primijenjena je na pojedinim odlagalištima u Europi i svijetu i zahtjevnija je i u pogledu veće količine gline i supstrata, postavljanja folije i potrebnih finansijskih sredstava.

- *Varijanta 2*

Ova varijanta izrađena je na temelju znanstvenog istraživanja prikazanog u elaboratu „Postupno ozelenjivanje odlagališta fosfogipsa“ i povoljnija je jer izostaje postavljanje folije i nanošenje značajne količine gline i supstrata.

- *Varijanta 3*

Ova varijanta ne predviđa zatvaranje odlagališta nego uporabu fosfogipsa kao sirovine u cestogradnji, građevinarstvu, poljoprivredi i drugim djelatnostima dok bi troškovi sanacije zemljišta pri tome bili znatno manji.

Uprava procjenjuje, s obzirom na sve povezane nedorečenosti postojeće regulative, da je u ovom trenutku najizvjesnija varijanta 3. Procijenjeni troškovi sanacije zemljišta prema ovoj varijanti iznosili bi 155 milijuna kuna (uključujući efekte diskontiranja).

Sudski sporovi

Postoji određeni broj pokrenutih pravnih postupaka protiv Grupe u manjim iznosima, kao i onih koje je Grupa pokrenulo protiv trećih strana. Uprava vjeruje da po osnovi sudske postupaka u tijeku neće nastati značajni troškovi iznad onih koji se rezervirani na datum izvještavanja kako je prikazano u bilješci 24.